Ազգ
Azg armenian daily
7 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1995, ՇԱԲԱԹ # 193 (947)

Բոսնիա. Ռազմական գործողությունները կդադարեցվեն 60 օրով

եվրոպական երկրների դիվանագետներին, որոնք մասնակցում էին Բոսնիայի հակամարտության խաղաղ կարգավորման գործընթացին, հաջողվեց ստանալ բոսնիական սերբերի, խորվաթների եւ մահմեդական ղեկավարների նախնական համաձայնությունը դադարեցնել ռազմական գործողությունները եւ հարցի քննարկումը շարունակել խաղաղ բանակցություններով: Հոկտեմբերի 10-ից 60 օրյա ժամկետով կդադարեցվեն ռազմական գործողությունները հակամարտության գոտում: Այդ ընթացքում նախատեսվում է քննարկել վիճելի տարածքների բաժանման հարցը: Ինչպես հայտարարեց բոսնիական սերբերի առաջնորդ Ռադովան Կարաջիչը, նա համաձայն չէ ստորագրելու որեւիցե փաստաթուղթ կամ քարտեզ, որտեղ կպարտադրեն սերբերին գրաված տարածքները հանձնել մահմեդականներին ու խորվաթներին: Բացի դրանից վերսկսված մարտերը հարցականի տակ են դնում հրադադարի համաձայնության իրագործումը: Երեկ սերբերին հաջողվեց ազատագրել Կլյուչ քաղաքը, որը գրավել էր մահմեդա-խորվաթական բանակը: Ռազմաճակատի մյուս հատվածներում սերբական ուժերին հաջողվեց հետ մղել հակառակորդի հարձակումները: Չնայած այս ամենին, հակամարտող կողմերի հավաստիացումները հույս են ներշնչում, որ ռազմական գործողությունները կդադարեցվեն նշված ժամկետում եւ կպահպանվեն համաձայնությունով նախատեսված պայմանները:

Տես նաեւ # էջ 8

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

ԼՂՀ լրագրողները պաշտպանում են ադրբեջանցի գործընկերներին

[illegible]

Մեր թղթակից, Ստեփանակերտ

Ինչպես հայտնի է, Բաքվում շարունակվում է «Չեշմե» (Աղբյուր) թերթի չորս լրագրողների դատավարությունը: Նրանք մեղադրվում են իրենց քննադատական նյութերում Ադրբեջանի նախագահի պատիվն ու արժանապատվությունը վիրավորելու մեջ: Դատը սկսվել էր դեռեւս հուլիսի 22-ին, սակայն հետաձգվել է անորոշ ժամկետով: Մինչդեռ Ադրբեջանի ազգային անվտանգության նախարարության մեկուսարանում հացադուլ հայտարարած ամբաստանյալների առողջական վիճակը, նրանց փաստաբանների բնորոշմամբ, անհույս ծանր է:

Այդ կապակցությամբ ԼՂՀ ժուռնալիստների միության նախագահ Սարսել Պետրոսյանը հոկտեմբերի 6-ին ադրբեջանական իշխանություններին կոչ է արել ձեռնպահ մնալ լրագրողների նկատմամբ բռնի միջոցներից եւ մինչեւ դատավարության ավարտը նրանց ազատ արձակել ԱԱՆ մեկուսարանից՝ Բաքվից դուրս չգալու ստորագրությամբ:

«Սա արդեն առաջին դեպքը չէ, երբ Ադրբեջանում, մանավանդ վերջին տարիներին հալածվում է այլախոհությունը, «Ազգի» թղթակցին ասաց Ս. Պետրոսյանը, այդ հանրապետությունում տիրող քաղաքական անհանդուրժողականության մթնոլորտը չի կարող անտարբեր թողնել մեզ, քանզի Ադրբեջանում անձի իրավունքների եւ ազատությունների կոպիտ ոտնահարումներն արդեն իսկ տխուր ավանդույթի են վերածվում եւ լուրջ վտանգ ներկայացնում տարածաշրջանի բոլոր երկրների ժողովրդավարական զարգացման համար: ԼՂՀ բոլոր լրագրողների անունից պաշտոնական Բաքվին կոչ ենք անում դադարեցնել մեր գործընկերների հալածանքները եւ վիճելի հարցերը լուծել քաղաքակիրթ եղանակներով, առանց պատժիչ մարմինների մասնակցության»:

Հասանովը ՄԱԿ-ում կոչ արեց միջազգային ուժեր մտցնել Ղարաբաղ

Ինչպես հոկտեմբերի 6-ին հաղորդել է ՄԱԿ-ում ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը, Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարար Հասան Հասանովը հինգշաբթի օրը, ելույթ ունենալով ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի 50-րդ նստաշրջանում, կոչ է արել միջազգային ուժեր մտցնել Ղարաբաղյան հակամարտության գոտի:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Եղանակի սառնությունը կերկարաձգի՞ դատավարության ընթացքը

«Դրո» գործի դատավարությունն սպառնում է նախատեսվածից ավելի երկարաձգվել, եթե շարունակվի այս ընթացքով: Փաստաբանները, իսկ վերջերս նաեւ ամբաստանյալները, սկսել են հաճախակի հիվանդանալ: Պատճառը, հավանաբար, իրեն զգացնել տվող եղանակի սառնությունն է: Հոկտեմբերի 6-ին նշանակված «Դրո» գործի հերթական նիստն այս անգամ չկայացավ այս պահին հետաքննվող Էդիկ Սիմոնյանի հիվանդության պատճառով: Առավոտյան, դատական նիստն սկսելիս նա դատավորին տեղեկացրեց, որ թուլություն ունի եւ դժվարանում է նիստին ներկա գտնվել: Դատավորի հարցումին՝ այդ դեպքում ինչո՞ւ եք դատարան բերել, թող բժշկին դիմեր, ամբաստանյալը պատասխանեց, որ բժիշկը կեսօրից հետո է գալիս:

Դատավորը կես ժամ ընդմիջում հայտարարեց եւ բժիշկ հրավիրեց ամբաստանյալին զննելու նպատակով: Որոշ ժամանակ անց հրապարակվեց բժշկի եզրահանգումը. նա հաստատել էր թուլությունը եւ կազդուրման նպատակով պահանջել 2-3 օրով հետաձգել դատավարությունը: Նկատի ունենալով, որ առջեւում շաբաթ եւ կիրակի է, դատավորը նպատակահարմար գտավ հերթական նիստը նշանակել երկուշաբթի օրը:

Այս շաբաթվա ընթացքում նույն պատճառով դատական նիստը կայացավ միայն մեկ օր:

ԵՐԵՎԱՆ

ՄԱԳԱՏԷ-ի պատվիրակությունը տվյալներ հավաքեց ֆինանսավորման ծրագրի համար

6 օրյա այցով Հայաստան ժամանած ՄԱԳԱՏԷ-ի պատվիրակությունը հոկտեմբերի 6-ի ուշ գիշերը մեկնեց հանրապետությունից: Միջազգային հեղինակավոր միջուկային կազմակերպության այցելության եզրափակիչ արդյունքների վերաբերյալ տեղեկություններ ստանալու նպատակով դիմեցինք ՀՀ կառավարության առընթեր «Հայպետատոմհսկողություն» վարչության ավագ տեսուչ Վլադիմիր Կարդինյանին, որը հայտնեց, որ պատվիրակության ներկայացուցիչների խնդիրների մեջ չի մտել Հայաստանի ճառագայթային անվտանգության ընդհանուր իրավիճակի մասին գնահատականներ տալը: Հյուրերը բավարարվել են միայն այդ իրավիճակի վերաբերյալ հանգամանալից տվյալներ հավաքելով: Վերադարձից հետո այդ տվյալները նրանք կներկայացնեն ՄԱԳԱՏԷ-ի ղեկավարությանը, որից հետո կկազմվի համապատասխան ծրագիր Հայաստանի ճառագայթային անվտանգության կազմակերպումը ֆինանսավորելու նպատակով:

Իրականում ստուգվել է Երեւանի էներգահամակարգի ճկունությունը

Երեկ մայրաքաղաքում լուրեր էին շրջում, որ հայկական ատոմակայանը վերջապես սկսել է էլեկտրաէներգիա մատակարարել հանրապետությանը: Այդ լուրերի համաձայն, ականատեսներ են տեսել Գյումրիի ՀԷԿ-ի էներգաբլոկները փորձարկելիս: Լուրերի համար, բնականաբար, հիմք էր ծառայել այն հանգամանքը, որ Երեւանում կեսօրին կարճ ժամկետով անջատվել էր էլեկտրաէներգիան:

Խնդրի մեջ պարզություն մտցնելու նպատակով դիմեցինք «Հայէներգո» պետական ձեռնարկության ավագ տեսուչ Համազասպ Չամչյանին, որը հայտնեց, որ իրականում ստուգվել է ընդամենը մայրաքաղաքի էներգահամակարգի ճկունությունը: Նրա վկայությամբ, արդյունքները դրական են եղել:

Գ. Մ.

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Արտոնագրից զրկվեցին «Նոյը» եւ «Տրանսբանկը»

Հոկտեմբերի 6-ին ՀՀ ԿԲ վարչությունը որոշում ընդունեց անվավեր ճանաչել «Տրանսբանկ» փայատիրական բանկի եւ «Նոյ» բաժնետիրական բանկի բանկային գործունեություն իրականացնելու արտոնագրերը: Նկատի է առնվել այն, որ հիշյալ բանկերի գործունեությունը վտանգում էր վարկատուների եւ ավանդատուների շահերը, դրանք չէին կատարում ԿԲ նկատմամբ ունեցած պարտավորությունները, խախտում էին նորմատիվները: «Նոյ» բանկի վերաբերյալ որոշման մեջ ԿԲ վարչությունը նշում է, որ այդ բանկի հետագա գործունեությունը «վտանգում է հանրապետության բանկային համակարգի կայունությունը»: Մինչ այդ, սեպտեմբերի 15-ին, ԿԲ վարչությունը չեղյալ էր հայտարարել «Սփյուռք» եւ «Դելտա» բանկերի արտոնագրերը: Այսպիսով Հայաստանի ռեզիդենտ առեւտրական բանկերի թիվը իջավ 35-ի:

ՆՏ

Հարաբերական հանգիստ սահմաններում

ՀՀ պաշտպանության նախարարության մամուլի եւ լրատվության վարչության տվյալներով, հոկտեմբերի 6-ի դրությամբ հայ-ադրբեջանական սահմանում հարաբերական անդորրը պահպանվել է:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆրանսիան 4.5 մլն ֆրանկ հատկացրեց «Զվարթնոց» օդանավակայանին

«THOMSON» ընկերությունը ստանձնեց վերազինումը

[illegible] ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Երեկ «Զվարթնոց» օդանավակայանի պաշտոնական պատվիրակությունների ընդունման վերանորոգված սրահում ստորագրվեց առաջին միջոցառման համաձայնագիրը ՀՀ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության եւ ֆրանսիական «THOMSON-CSF» ընկերության միջեւ: Հայկական կողմից համաձայնագիրը ստորագրեց քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետ Շահեն Պետրոսյանը, իսկ ֆրանսիական կողմից «THOMSON»-ի ԱՊՀ երկրների գծով կոմերցիոն տնօրեն Միշել Օլիվարը: Ըստ ստորագրված համաձայնագրի Ֆրանսիայի կառավարությունը 4.5 մլն ֆրանկ է

հատկացնելու, որի հաշվին «THOMSON» ընկերությունը Հայաստանին կմատակարարի «Vordem» (Փարոս) տիպի սարքավորումներ, կզբաղվի դրանց տեղադրման, պահեստամասերի ապահովման եւ սպասարկման խնդիրներով: Բացի այդ «THOMSON»-ը ստանձնել է նաեւ հայ մասնագետների ուսուցման եւ վերապատրաստման հարցը: Արդեն իսկ այդ ծրագրի շրջանակներում դուրս 4 հայաստանցիներ Ֆրանսիայում վերապատրաստման դասընթացներ են անցել: Ինչպես տեղեկացրեց Շահեն Պետրոսյանը, այս ծրագրի առաջին փուլին կհետեւեն եւս երկու փուլ, որոնց ընթացքում նախատեսվում է մոտ 10 մլն դոլարի նոր ծրագիր իրականացնել: Այն կհեշտացնի Հայաստանի քաղաքացիական ավիացիայի օդային նավարկության եւ օդային երթեւեկության կառավարման համակարգը նոր սարքավորումներով վերազինելը եւ դրանց սպասարկումը:

ԹՈՒՐՔԻԱ

Թանսու Չիլլերը նոր կառավարություն կազմեց

51-րդը երկրի պատմության մեջ

ԱՆԿԱՐԱ, 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, TRT: Հանրապետության նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը, հավանություն տալով Թանսու Չիլլերի կառավարության նոր կազմին, հոկտեմբերի 6-ի լույս գիշերը հաստատեց նախարարների ցուցակը, եւ այդպիսով կառավարական ճգնաժամը Թուրքիայում հաղթահարվեց: Չիլլերի նոր կառավարությունը 51-րդն է երկրի պատմության մեջ: Այն իր բնույթով փոխանցմանական է, կազմված է միայն Ճշմարիտ ուղի կուսակցության ներկայացուցիչներից: Նախորդ կառավարության չորս պետնախարար եւ երեք նախարար պահպանել են տեղերը, որոնցից երեքը ստացել են նոր պորտֆելներ: Թանսու Չիլլերի նոր դահլիճում տեղ են զբաղեցնում 29 նախարար. 12-ը պետնախարար են, 17-ը նախարար: Ի դեպ, դահլիճում զգալի թիվ են կազմում Ճշմարիտ ուղի կուսակցության հիմնադիր անդամները: Դրանց մեջ բերեւս առանձնակի հետաքրքրություն է ներկայացնում Ջավիթ Չաղլարի նշանակումը պետնախարարի պաշտոնում, այն առումով, որ վերջինս լուրջ տարաձայնությունների մեջ էր Թանսու Չիլլերի հետ: Նախարարական աթոռների բաշխումը կուսակցության հիմնադիր անդամների թվում բացատրվում է նոր կառավարության կազմավորմանը Դեմիրելի ակտիվ մասնակցությամբ: Համենայն դեպս, Թանսու Չիլլերը կառավարություն է կազմել: Այն ունի հետեւյալ պատկերը:

Տես # էջ 5

ՇՐՋԱՆ

Գրոզնի. Ռուսաստանի զորքերի հրամանատարը ծանր վիրավոր

Երեկ Գրոզնիի կենտրոնում պայթեցված ռադիոկառավարվող ականի պայթյունից ծանր վիրավորվեց Ռուսաստանի Դաշնության համատեղ զորքերի հրամանատար, գեներալ լեյտենանտ Անատոլի Ռոմանովը: Տեղում զոհվեցին նրա օգնական գնդապետ Ալեքսանդր Զասլավսկին եւ վարորդը: Գլխից ծանր վիրավորված հրամանատարին տեղափոխեցին տեղի զինվորական հոսպիտալ, իսկ այնտեղից՝ Հյուսիսային Օսիա: Ռուսաստանի Դաշնության պաշտպանության նախարար Գրաչովի կարգադրությամբ Ռոմանովին հրատապ բժշկական օգնություն ցույց տալու նպատակով Մոսկվայից Վլադիկավկազ ուղարկվեց զինվորական բժիշկների մի խումբ:

Նավթամուղի ուղին կորոշի կոնսորցիումը

ԲԱՔՈՒ, 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Ադրբեջանից նավթի արտահանման ուղին պետք է որոշի միջազգային կոնսորցիումն առանց միջամտությունների: Նման հայտարարություն է արել Ադրբեջանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թոմաս Յանգը: Ըստ նրա, այս հարցում պետք է բացառել որեւէ «քաղաքական ճնշման առկայությունը»: Անդրադառնալով հայ-ադրբեջանական հակամարտության հնարավոր կարգավորմանը, նա նշել է, որ չի տեսնում այլ ելք, քան երկու կողմից քաղաքական փոխզիջումների գնալը: Նա նպատակահարմար է գտնում Լեռնային Ղարաբաղի կարգավիճակի փոխանակումը գրավյալ տարածքների ազատման հետ: Ըստ Թոմաս Յանգի, հայկական ուժերն այդ տարածքներից դուրս բերելուց հետո Ղարաբաղին պետք է ինքնավարություն տրվի:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

Բրազիլիայի դեսպանը հանձնեց հավատարմագիրը

Հայաստանի Հանրապետության փոխնախագահ Գագիկ Հարությունյանին հոկտեմբերի 6-ին իր հավատարմագիրը հանձնեց Հայաստանում Բրազիլիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան տիկին Թերեզա Մարիա Մաչադո Քինդելլան: Բրազիլիան ԱՊՀ երկրներից դեսպանատներ ունի Ռուսաստանի Դաշնությունում եւ Ուկրաինայում, իսկ հավատարմագրված դեսպաններ՝ միայն Հայաստանում եւ Բելառուսում:

Ողջունելով դեսպանին, փոխնախագահը գոհունակություն արտահայտեց հայ-բրազիլական փոխհարաբերությունների ընթացքի կապակցությամբ եւ հույս հայտնեց, որ երկու երկրները հետագայում եւս հաջողությամբ կհամագործակցեն: Հավատարմագրերի հանձնման արարողությանը հետեւած զրույցի ընթացքում, ըստ նախագահի մամուլի ծառայության, Գագիկ Հարությունյանը դեսպանին համառոտակի ներկայացրել է հանրապետության ներկա կացությունը, անդրադարձել Սահմանադրության ընդունմանն ու Ազգային ժողովի ընտրություններին: Խոսելով տնտեսական բարեփոխումների ընթացքի մասին, նա նշել է, որ Բրազիլիայում եւս իրականացվում են տնտեսական բարեփոխումներ, եւ այս բնագավառում համագործակցությունը երկուստեք օգտակար կլինի: Անդրադառնալով տարածաշրջանային խնդիրներին, փոխնախագահը կայունության եւ խաղաղության հաստատման գործում կարեւորել է ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորումը: Ներկայացնելով Հայաստանի իշխանությունների տեսակետը հակամարտության խաղաղ կարգավորման վերաբերյալ, նա հույս է հայտնել, որ միջազգային ասպարեզում ՄԱԿ-ի անդամ երկրները ակտիվորեն կաջակցեն հակամարտության գոտում խաղաղության հաստատման գործին:

Իր հերթին դեսպան Թերեզա Մարիա Մաչադո Քինդելլան նշել է, որ Բրազիլիան Հայաստանի հետ հարաբերություններին մեծ նշանակություն է տալիս եւ միջազգային ասպարեզում ու տնտեսության տարբեր բնագավառներում սերտորեն համագործակցելու լուրջ մտադրություններ ունի:

Զրույցի ժամանակ նաեւ ընդգծվել է, որ երկկողմ հարաբերությունների զարգացմանը մեծ նպաստ կարող է բերել բրազիլահայ համայնքը:

Ընդունելությանը ներկա էր արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ Վարդան Օսկանյանը: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ԹՂԹԻԿ

Մտավորականները խնդրում են Գարեգին Ա-ի միջնորդությունը

Ինչպես հայտնի է դարձել Նոյյան տապան գործակալությանը, մի խումբ հայ մտավորականներ նամակով դիմել են Ամենայն հայոց կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Ա-ին: Նամակում ասվում է. «Վերջին 7 տարիներին մեր ժողովուրդը անցավ բազում տառապանքներով եւ փորձություններով լի ճանապարհ: Եղել են վերելքների եւ անկումների պահեր, հաղթանակներ եւ նահանջներ, եւ այժմ երկրի ներքին իրավիճակը տակավին մնում է տագնապալի:

Աշխարհում եւ մասնավորապես, մեր տարածաշրջանում տեղաշարժերն ընթացող իրադարձությունների լույսի ներքո, երբ ժամանակը զարմանալի արագությամբ նորանոր մարտահրավերներ է նետում եւ անողոք փորձություններ ստեղծում մեր ժողովրդի համար, ակնհայտ է, որ ՀՀ իշխանությունների եւ ՀՅԴ միջեւ առաջացած հարաբերությունները սպառնում են թեւակոխել ծանր հետեւանքներով հղի փուլ: Այս կարեւորագույն խնդիրը, անշուշտ, կարիք ունի հստակեցման եւ ճշգրտման, ինչը, կարծում ենք, պետք է [illegible] ազգային: Այսօր անհրաժեշտ է դուրս գալ ծայրահեղ վիճակից:

Համոզված ենք, որ երկրի եւ ժողովրդի համար [illegible] ողջ ազգի միաբանությունը ապահովող նոր գործելակերպի նախաձեռնումն է:

Վեհափառ Հայրապետ, կարծում ենք, որ Ձեր իմաստուն առաջնորդությամբ է հնարավոր ժամ առաջ կարգավորել այս ճակատագրական հիմնահարցը: Հայցում ենք նաեւ մեր շահագրգիռ պատրաստակամությունը ներդնելու մեր համեստ կարողությունները ուղղված առճակատման վերացմանը եւ իրավիճակի կայունացմանը»:

Նամակը ստորագրել են Ռաֆայել Ղազարյանը (ՀՀ ԳԱԱ թղթակից անդամ), Սուրեն Զոլյանը (ԵՊՀ պրոռեկտոր), Սիլվա Կապուտիկյանը (բանաստեղծուհի, ՀՀ ԳԱԱ իսկական անդամ), Միխայել Քոթանյանը (ՀՀ ԳԱԱ տնտեսագիտության ինստիտուտի տնօրեն), Լեւոն Հախվերդյանը (ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտի տնօրեն), Հրանուշ Խառատյանը (ԵՊՀ ազգագրության ամբիոնի վարիչ), Վլադիմիր Խոջաբեկյանը (ՀՀ ԳԱԱ տնտեսագիտության ինստիտուտի փոխտնօրեն), Բագրատ Ուլուբաբյանը (պատմական գիտությունների դոկտոր) եւ ուրիշներ: ՆՏ

ԼՂՀ. Զինվորական պոլիկլինիկա հոսպիտալին կից

Ինչպես տեղեկացանք ԼՂՀ պաշտպանության բանակի ռազմական հոսպիտալից, մոտ օրերս հիվանդանոցի տարածքում կբացվի զինվորական պոլիկլինիկա: Այն կգործի կենտրոնական զինվորական հոսպիտալին կից: Ընթացքի մեջ են շենքի վերջնահարդարման աշխատանքները: Զինվորական պոլիկլինիկան հնարավորություն կընձեռի ավելի բարձր հիմքերի վրա դնել զինծառայողների հիվանդների ամբուլատոր սպասարկումը, բարելավել բուժանձնակազմի աշխատանքային պայմանները, հստակեցնել հիվանդանոցի գործունեության ընթացակարգը:

Խոսելով հոսպիտալի աշխատանքային ոլորտի մասին, հիվանդանոցի պետ Բ. Դանիելյանն ընդգծեց, որ շարունակվում են բուժանձնակազմային բրիգադների այցելությունները հանրապետության պաշտպանական շրջաններ, որտեղ իրականացվում են դրական ու խորհրդատվական ծառայություններ: ԼՂՀ կենտրոնական հոսպիտալին բազմակողմանի օժանդակություն է ցուցաբերում Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեն:

Վ. Ա.

ԴԻՄՈՒՄ

Օգնենք հաշմանդամ զինվորին

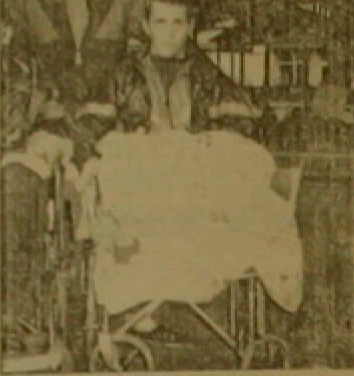

Տիգրան Արամի Բաբայանը ծնվել է 1975 թ. Նոր Խարբերդում: Զինվորական ծառայության ժամանակ արկի պայթյունի պատճառով զրկվել է երկու ոտքից:

Բուժման համար անհրաժեշտ է մեծ գումար, այդ նպատակով բացված է անձնական հաշիվ: Տիգրանին օգնել ցանկացողները կարող են իրենց փոխանցումները կատարել հետեւյալ հաշվի համարով. 9710012 Արդշինբանկ, Երեւան, Դեղատան 3: Անհրաժեշտության դեպքում զանգահարել՝

74-58-68 Վարդանին
28-20-25 Սիրանուշին
61-56-78 Աստղիկին

Համաներումը կտարածվի՞ Արմեն Մոմջյանի վրա

Համբարձում Գալստյանի սպանության մեջ մեղադրվողներից Արմեն Մոմջյանի պաշտպանությունն ստանձնած փաստաբան Ռուբեն Ռշտունին, օգտվելով ՀՀ Սահմանադրության ընդունման կապակցությամբ համաներման ընձեռած հնարավորությունից, 1995 թ. հոկտեմբերի 5-ին ՀՀ դատախազությանը միջնորդություն է ներկայացրել նախաքննության շրջանում գտնվող նրա գործը կարճելու համար:

Նշելով, որ Ա. Մոմջյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեադատավարական օրենքի 206 հոդվածով, որով ազատազրկում է նախատեսվում 3 տարի ժամանակով, փաստաբանն ընդգծում է ՀՀ Ազգային ժողովի 1995 թ. սեպտեմբերի 26-ի ընդունած որոշման մեջ տեղ գտած հակասությունները, ըստ որի՝ համաներումը տարածվում է երեք տարի ազատազրկվածների, բայց ոչ քր. օր-ի 206 հոդվածի վրա: Այնուամենայնիվ, ինչպես միջնորդության մեջ նշել է փաստաբանը, համաներումը կիրառելու վերաբերյալ սույն որոշումը սահմանափակում չի էլ մտցնում 206 հոդվածով մեղադրվող, այդ թվում նաեւ նախաքննության շրջանում գտնվող անձանց նկատմամբ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երեւանի կոնյակի գործարանը կունենա սեփական հիդրոէլեկտրակայան

Երեւանի կոնյակի գործարանը նախապատրաստվում է շահագործման հանձնել իր սեփական փոքր հզորության հիդրոէլեկտրակայանը: Ինչպես հայտնեց գործարանի գլխավոր ճարտարագետ Իշխան Մանուկյանը, ՀԷԿ-ը ստացվել է մոսկովյան «Էլեկտրոն» ընկերությունից: Շահագործման ժամկետը ճշտելու նպատակով գործարանը ներկայումս բանակցություններ է վարում հիշյալ ընկերության հետ: Գործարանի տնօրեն Ալբերտ Հերոյանի հավաստմամբ, մանրամասն տվյալներ կհաղորդվեն միայն ՀԷԿ-ի շահագործման հանձնվելուց հետո: Գ. Մ.

Արարատ. Ջեռուցման փոխարեն 10-12 ժամ էլեկտրաէներգիա

1994-95թթ. ձմռանը Արարատ քաղաքը ջեռուցելու համար Արարատի քաղխորհուրդը կառավարությանը պարտք է 17 մլն. 400 հազ. դրամ: Ինչպես Նոյյան տապան գործակալության թղթակցին տեղեկացրել է քաղխորհրդի նախագահ Գաստար Գաստարյանը, ձմռան ընթացքում Արարատն օգտագործել է 18 մլն. դրամի վառելիք, իսկ բնակչությունից առայժմ գանձվել է 600 հազ. դրամ: Ըստ նրա, բնակչությունն ի վիճակի չէ վճարել ջեռուցման համար, իսկ կառավարությունը 1995-96թթ. ձմռան համար անվճար վառելիք չի տրամադրի: Այդ պատճառով քաղխորհուրդը ջանքեր է գործադրում, որպեսզի ձմռանը քաղաքն ապահովվի գոնե էլեկտրաէներգիայով: «Օգտագործած էլեկտրաէներգիայի դիմաց վճարելու դեպքում ձմռանը հնարավոր կլինի բնակչությանը մատակարարել 10-12 ժամ էլեկտրաէներգիա, որն ավելի մատչելի է, քան ջեռուցումը», ասաց Գ. Գաստարյանը: Քաղխորհուրդը բնակչությանը աշխատում է համոզել՝ վճարելու էլեկտրաէներգիայի համար ունեցած պարտքերը: ՆՏ

ՇԱՐԺՈՒՄ

Երկարակյացների ամենամյա հավաք Գորիսում

Ձմեռվա նախաշեմին քաղաքի երկարակյացների ամենամյա հավաքը քաղխորհրդի գործկոմի սոցապ բաժնի, սոցիալական ծառայության եւ վետերանների շրջանային խորհրդի ավանդական միջոցառումն է: Հավաքին մասնակցեցին 30 հազարանոց քաղաքի շուրջ 5 տասնյակ 90-ն անց երկարակյացներ: Նրանց 25 տոկոսը տղամարդիկ էին: Հավաքվածներին ողջունեցին Գորիսի քաղխորհրդի նախագահ Սեյրան Դոլունցը, սոցապ բաժնի վարիչ Վաչագան Աղայանցը, վետերանների շրջխորհրդի նախագահ Արմաս Նազարյանը:

Տրվեց ճաշկերույթ, ուր ողջունվեց երգ ու պարով: Պարում էին 105-ամյա Վարսենիկ Առաքսանյանը եւ Զանգեզուրի ազգային տարազը կրող 92-ամյա Շուշանիկ Հովսեփյանը: Քաղխորհրդի կողմից երկարակյացներին տրվեց 2000-ական դրամ: Օգտվելով պատեհ առիթից, միջոցառմանը մասնակցեց անգլիական «Օքսֆամ» բարեգործական կազմակերպությունը, որի ներկայացուցիչ Ջեմմա Մուրադյանը ծերերին բաժանեց տաք վերնահագուստ:

«Օքսֆամը» Գորիսում նախապատրաստական աշխատանքներ է կատարում սոցիալական [illegible] խավերի [illegible] եւ տաք հագուստ բաժանելու համար:

Հետաքրքիր է, թե պատերազմական իրավիճակից հետո տնտեսական ծանր պայմաններում քանի երկարակյաց է ապրում Գորիսում:

ՍԵՐԳԵՅ [illegible]

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 6 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տառաձեւերը ԴԱՎԻԹ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ՀԱՄԱՌՈՏ

Երեւան-Ստամբուլ առաջին չարթերային ինքնաթիռը

Ստամբուլի «Մարմարա» հաղորդում է, որ հոկտեմբերի 2-ին իրականացվել է առաջին չարթերային թռիչքը Երեւանից: «Տու-134» ինքնաթիռը, խառնել ուղեւորներով, վայրէջք է կատարել Ստամբուլում: Տեղեկացվում է նաեւ, որ ուղեւորներից մի քանիսն առանց վիզայի են եղել, ինչի հետեւանքով նրանք նույն ինքնաթիռով ետ են վերադարձել: ՆՏ

Երեւան-Թբիլիսի մարդատար գնացքները չեն աշխատում սեպտեմբերի 24-ից

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍ: Տեւական ժամանակ է, ինչ դադարել է մարդատար գնացքների երթեւեկությունը Երեւան-Թբիլիսի երթուղով: Գործում է միայն Սանահին-Թբիլիսի էլեկտրագնացքը, որը նույն օրը Վրաստանի մայրաքաղաքից ետ է վերադառնում: «Փաստի» թղթակցին Այրում կայանի հերթափոխությունից տեղեկացրին, որ սեպտեմբերի 24-ից էլեկտրագնացքը չի աշխատում: Պատճառը Վրաստանի տարածքում էլեկտրաէներգիայի հաճախակի անջատումներն են, որի հետեւանքով էլեկտրագնացքը հարկադրված է լինում ժամեր շարունակ կանգնել:

Բավրայում կանխվեց մաքսանենգության փորձը

ՀՀ մաքսային վարչության աշխատակիցները կանխել են հանրապետության հյուսիսային դարպասի՝ Բավրայի մաքսակետից 60 կգ մետաղի խտանյութի մաքսանենգ ճանապարհով դուրսբերման փորձը: Այս մասին հայտնելով Արմենպրեսի թղթակցին, վարչության պետ Երջանիկ Աբգարյանն ասաց, թե փորձաքննությամբ հաստատվել է, որ խտանյութը պարունակում է մեծ քանակությամբ ոսկի՝ 4 կիլոգրամից ավելի: Նախաքննությամբ պարզվել է, որ հայ եւ վրացի մաքսանենգները նպատակադրվել էին ոսկին անցկացնել Թուրքիա: Գործը հանձնված է քննչական մարմիններին: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Սերբ փախստականներին օգնելու կոչ

Հոկտեմբերի 6-ին ԱՕԿՄ-ում տեղի ունեցավ հայ-սերբական ընկերության նիստ, որը վարում էր ՀՀ ԳԱԱ իսկական անդամ Վլադիմիր Բարխուդարյանը: Ընկերության անունից Հայաստանի Հանրապետության հասարակայնությանը, կազմակերպություններին եւ ձեռներեց մարդկանց ուղղվեց կոչ՝ մարդասիրական շտապ օգնություն ցուցաբերել հազարավոր սերբ փախստականներին: «Դա մեր բարոյական պարտքն է բախտակից սերբ ժողովրդի նկատմամբ, որի զավակները՝ օդաչուները, զոհվեցին Սպիտակի երկրաշարժից տուժածներին մարդասիրական օգնություն տեղ հասցնելիս», ասված է հայտարարության մեջ: Ֆինանսական օգնությունը, որով ձեռք կբերվի սնունդ, տաք հագուստ եւ դեղորայք, պետք է տրամադրել հայ-սերբական ընկերության կոլեկտիվ անդամ «Փրկություն» կոնցեռնին: Կոնցեռնի հասցեն է՝ Երեւան, Պուշկինի փողոց 25, հեռախոս 53-87-76, հաշվի համարը՝ 1467208, Սպանդարյանի շրջանի Հայէկոնոմբանկի բաժանմունքում: ՆՏ

Օգնում է «Գալուստ Գյուլբենկյան» հիմնադրամը

«Գալուստ Գյուլբենկյան» հիմնադրամը Լիսաբոնից օգնության կարգով Հայաստան է ուղարկել 150 տոննա կաթի փոշի, որը տրամադրվել է հայ կաթոլիկ եկեղեցուն եւ Շիրակի թեմին: Վերջինիս հասկացված քանակն արդեն բաշխված է թեմի տարածքի 103 շրջաններին, համաբուժարաններին, հիվանդանոցներին, ծննդատներին եւ մանկապարտեզներին: Վանաձորում շուրջ 7,5 տոննա մանկական սննդի բաշխումը օրերս կատարեց քաղգործկոմի կրթության եւ դաստիարակության բաժինը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
տեղական

ԱՐԹԻԿ

Դժվարին առօրյայի մեջ կոլեկտիվը չէր կորցրել լավատեսությունը

Արթիկի շրջանի Պեմզաշեն ավանի շինարարական քարերի կոմբինատի տնօրեն Սամվել Ափոյանն արտադրությունում աշխատում է ավելի քան քսան տարի: Եղել է մեխանիկ, վարպետ, ինժեներ, 1984-ից ղեկավարում է նախկին համավարչությունը, որը հիմա վերակազմավորվել է կոմբինատի: Մեր թղթակցի հետ հարցազրույցում նա պատմում է իր այսօրվա հոգսերի, մտահոգությունների մասին:

Սամվել Ափոյանին եւ նրա գլխավոր ինժեներ Լյովա Ասատրյանին գտա խիստ մտահոգ մի զրույցի պահի:

— Ջրից ոչ մեկը ոչ մի լուծում չտվե՞ց, հարցնում էր տնօրենը:

— Ասում են՝ չունենք, հնար չկա,— պատմում էր գլխավոր ինժեները,— բինդ 606-ի շինվարչության պետին ասացի՝ մինչեւ գումար չտաք, ձեր կառուցվածքայինից դուրս չեմ գալու, պատասխանեց, թե այդ դեպքում երկու եմ շաբաթ այստեղ եմ մնալու...

Հետաքրքրվեցի, թե խոսքն ինչի՞ մասին է, որտեղից մեր ժամանակների համար շատ սովորական մի պատմություն. շինիրերի կոմբինատը պարտ է առանց սպառողներին եւ տեխնիկային չի կարողանում դրա դիմաց իրեն հասանելիք գումարները ստանալ: Իսկ դա քիչ գումար չէ՝ 3,6 միլիոն դրամ: Նախորդ օրը գլխավոր ինժեները ներքին այցելությունն էր կատարել պատասխանատուներին եւ վերադարձել էր ձեռնունայն: Ահա այդպիսի անորոշ միջավայրում սկսվեց իմ հարցազրույցը տնօրենի հետ:

— Ձեռնարկությունը, ասաց պարոն Ափոյանը, սկսած երեսնական թվականներից բարի համբավ է վայելում, հին ավանդույթներ ունի: Արտադրում է տարբեր տեսակների շինանյութ, երեսպատման սալիկներ, տուֆախիճ: Միշտ աշխատել ենք լավ, հասել բարձր ցուցանիշների: Երկրաշարժից հետո կազմակերպեցինք երկհերթ աշխատանք, երբ անգամ ավելացրինք արտադրության ծավալները: Աղետի գոտին վերականգնել էր պետք, ճարը պահանջարկը մեծ էր, եւ մենք ջանք չէինք խնայում: Հիմա հայտնի պատճառներով շինարարական պահանջարկն ընկել է, բայց մենք պահպանել ենք մեր բոլոր մեխանիզմները, նյութատեխնիկական բազան: Հույժ եղած դեպքում ի վիճակի կլինենք չափազանց արագ վերականգնել նախկին հզորությունը:

— **Այնուամենայնիվ, մի քիչ ավելի մանրամասն խոսենք այսօրվա մասին:**

— Հնարավոր բոլոր միջոցներով ջանում ենք արտադրությունը չկանգնեցնել: Բացի ձմեռվա ամիսներից, դա մեզ հաջողվում է: Չնայած աշխատանքը նախկինում էլ ձեռնտու չէր, որովհետեւ աշխատում էինք աշխատանքի համար, որովհետեւ շինարարները ծավալը հիմնականում ներքին հարդարման աշխատանքներ են կատարում, քարը նրանց այնքան էլ պետք չէ: 1995-ին սկսեցինք աշխատել փետրվար ամսից: Հազվագյուտ դեպքեր են եղել, որ կանգնել ենք, այն էլ էլեկտրական հոսանքի անկանոն մատակարարումների պատճառով: Սակայն հիմա յոլա ենք գնում, էլեկտրաէներգիայի հարցը եւս լուծում ունենք աշխատել ընդհատ մինչեւ գիշերը:

— **Կոլեկտիվի թվակազմն ի՞նչ փոփոխությունների է ենթարկվել:**

— Կրճատվել է, հիմա 270 հոգի է մնացել, եւ դա մեծապես կախված է պատվերներից: Հենց որ շինարարական տեխնիկի վիճակը բարելավվում է եւ նրանք մեծացնում են արտադրանքի ծավալը, մենք մեր մարդկանց հետ ենք կանչում:

— **Ովքե՞ր են ձեր սպառողները:**

— Երեւանի, Արարատի, Վանաձորի, Սպիտակի եւ այլ շինարարական տրեստները:

— **Հանրապետությունից դուրս չե՞ք ուղարկում:**

— Առայժմ պահանջարկ չկա: Արտադրման ծախսը բարձր է: Քարը երեք անգամ ավելի էժան է, քան այսպես ասած «ֆրախտը»՝ դատարկ երկաթուղային վագոնի արժեքը:

— **Մասնավորին նաեւ չե՞ք վաճառում:**

— Հենց մասնավորին ենք վաճառում: Այսօր հանրապետությունում հիմնականում մասնավոր շինարարությունն է կատարվում, նրանք էլ գալիս, մեզնից քար առնում են:

— **Ձեր եւ անհատ սպառողի միջեւ լրացուցիչ օղակ չկա՞:**

— Ոչ, գալիս են, հենց տեղում գումարը մուծում եւ անմիջապես իրենց անհրաժեշտ շինանյութը ստանում: Տարեկան 7–8 հազար խորանարդ մետր արտադրում ենք, որը վատ ցուցանիշ չէ: Ես շատ եմ ուրախանում, որ մեզ մոտ այցելող մարդ շատ է կառուցում, շինարարության հրավերներ ենում: Դա նշան է առաջ ընթացքի, օրինակ մարդկանց ներքին վստահության վկայությունն է: Ուրեմն, ժողովրդի մի ուրախալի խավ հավատում է նաեւ մեր ապագային...

— **Որքա՞ն աշխատավարձ եք տալիս բանվորներին:**

— Նայած թե ինչ աշխատանք է կատարում: Կա շատ ծանր աշխատանք, կա մարդ, որ առավոտից երեկո քարը փոխում է, շատ դժվար, բարեխղճորեն աշխատում ենք: Վճարումները կատարում ենք ըստ կատարված արտադրանքի ծավալի: Շատ վաստակողներ շատ ենք վճարում, քիչ վաստակողը՝ քիչ: Հաշվով աշխատանքին 10-15 հազար դրամ միջին աշխատավարձ ենք հասցնում:

— **Մեր խմբագրությունում բազում էր ասվել, որ վճարումները մեծ ձգձգումներով եք կատարում:**

— Շատ մեծ չէ, բայց ձգձգումներ իրոք լինում են: Այսօր դեռ պարտք ենք օգոստոս-սեպտեմբեր ամիսների աշխատավարձը, արտադրամասեր կան նաեւ հուլիսի աշխատավարձով: Դժվարություններ կլինեն: Ի՞նչ արած, մեր գործի սկզբում ինքներս տեսանք, թե գլխավոր ինժեները ինչ էր ասում, եթե որ մեր պարտքերը հավաքենք, մենք էլ մեր ներքին բանվորներին ունեցած մեր պարտքը կփակենք: Արտադրությունները շատ պետք կգան: Այսօր վաճառենք, մեր այդ ողջ շահույթը կարիքի հոգանք, վաղը հնարավոր է, նույնիսկ տասնապատիկ գնով չկարողանանք ձեռք բերել:

— **Բայց դուք այդ չօգտագործվող մեքենաների ու մեխանիզմների դիմաց ֆոնդավճար եք տալիս, չէ՞:**

— Տալիս ենք: Ոչինչ, տոկոսների մեջ տեղավորվում ենք: Պետք կարողանալ ոչ միայն այսօրվա օրով, այլեւ ապագայով ապրել:

— **Բայց ապագային դեռ հասնել է պետք: Ի՞նչ եք անում սոցիալական լարվածությունը մեղմելու համար:**

— Ամեն կերպ փորձում ենք, սատարել մեր բանվորներին, կոլեկտիվի անդամներին, եւ ոչ միայն մեր կոլեկտիվի: Դպրոցի շեֆ ենք, ավանի ակումբն ենք վերանորոգում, մանկապարտեզ ենք պահում, մեր աշխատողների կամուրջ բնակելի շենքերի կոյուղին ենք վերանորոգել, օժանդակ տնտեսություն ունենք՝ 10 կով ենք պահում, կարիքավորներին կաթ ենք տալիս, ծննդյան սննդամթերքի հայթայթմանն ենք օժանդակում, վառելիքով ենք օգնում... Մի բնակարանի պես ենք, ում ինչքան կարողանում հասնում ենք...

Տնօրենի հետ այս հարցազրույցից հետո հանդիպեցի կոմբինատի տարբեր բանվորների՝ ծառայողների, մեխանիզատորների, վարորդների, խոսեցինք անմնացորդ պայմանների շուրջ, անդրադարձանք իրենց դժվարին առօրյային, կոմբինատում ստեղծված վիճակին: Մարդիկ հաստատում էին տնօրենի ասածները, թեեւ, իհարկե, չէին թաքցնում նաեւ իրենց ընդհանուր ծանր վիճակն ու դրանից իրենց դժգոհությունը: Բայց գրեթե բոլորը ինչ որ ներքին մի լավատեսություն ունեին, համոզված էին, որ այսպես չի մնա, դեռ լավ օրեր կգան, իսկ մինչ այդ տոկալ է հարկավոր...

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

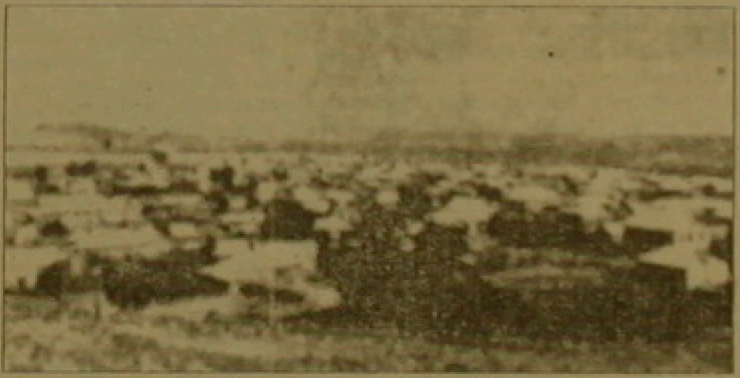

ԱՍՈՒՅԹԱԵԱՐ

Հավասարությունը՝ միջնախաղ

Համաստեղությունների միջեւ չկա հավասարություն: Բույսերի միջեւ չկա հավասարություն: Կենդանիների միջեւ չկա հավասարություն: Նույն տեսակին պատկանողների միջեւ էլ չկա հավասարություն: Մարդկանց միջեւ, ինչ խոսք, անհավասարությունն արտահայտվում է ե՛ւ ֆիզիկական, ե՛ւ սոցիալական, ե՛ւ ընդունակությունների, ե՛ւ ճակատագրի եւ բազում այլ տեսակետներից: Ու չնայած այդ ամենին՝ ֆրանսիական հեղափոխությունն ավելի քան երկու հարյուր տարի առաջ ողջ մարդկության համար հռչակեց իր կարգախոսը, որի միջնախաղը հավասարությունն է: Քաղաքացիական իրավունքների տեսակետի՞ց, օրենքի առա՞ջ: Անկախ ունեցվածքի՞ց, դիրքի՞ց ու պաշտոնի՞ց: Դեռեւս այդ «ռոմանտիկական» իրադարձությունների ժամանակակից՝ Օնորե դը Բալզակը գրեց, որ օրենքը նման է սարդոստայնի: Մեծ ճանճերը մեջն ընկնում են, դուրս են թռչում, փոքր ճանճերը մնում են սարդոստայնի մեջ: Ու չնայած դրան, ոչ ֆրանսիական հանրապետությունը, ոչ էլ նրա նմանատիպ ազգային երկրները չհրաժարվեցին հավասարությունը վկայակոչելուց:

Օրինապահության սպիտակ պաստառները շարունակեցին եւ շարունակում են ուռչել դուրս թռչող խոշոր ճանճերի: Նրանց անկասկած զորավիգ են դառնում չորրորդ իշխանության նույն կերպվածքի տեր իրենց ազգականները: Պայքարը հանուն օրինականության դեմոկրատական երկրներում չի թուլանում, թեեւ գերհզոր մաֆիաներն իրենց ցանցն ունեն եւ կառավարական դիրքերում:

Գոնե մոտավոր հավասարության կարգավիճակը անհնարին է առանց ընդհանուր միջին կենսամակարդակի բարձրացման: Հավասարությունը, որպես միջնախաղ, հեռանում է ճիշտ սկզբնախաղի՝ Ազատության: Լինի Շվեդիայում, Շվեյցարիայում, թե ԱՄՆ-ում բարձր կենսամակարդակն ուղեկցվում է քաղաքացիական ազատությունների հետ: Միակ հակառակ փաստարկը Չիլին է: Պինոչետի բռնակալության օրոք, երբ երկրի կենսամակարդակը բարձրացավ երեքից չորս անգամ, եւ երկիրը մտավ աշխարհի բարձր կենսամակարդակ ունեցող լավագույն տասնյակի մեջ: Հազիվ թե հայկական ֆենոմենը նմանակություն ազգակցական կապեր ունենա չիլիական անոմալիայի հետ, առավել եւս, որ Դերենիկ Դեմիրճյանը, հայկական ֆենոմենը խտացնելով «Ի՞նչ է հայը» էսսեի մեջ, Ազատությունը համարում է հայի

նկարագրի էականորեն բաղադրիչ մասնիկներից մեկը: Որպես կարեւոր մանրամասնություն չիլիական անոմալիայի, հիշեցնեմ, որ չնայած տնտեսական աննախընթաց վերելքին, երկրի բնակչությունը հրաժարվեց բռնատիրական ռեժիմ տակ ապրելու գոյավիճակից:

Հասարակության մեջ հավասարությունը տեղի է ունենում, երբ երկրում իշխում է (գաղտնի) ոստիկանական ռեժիմ, այդ դեպքում բոլոր քաղաքացիները հավասարապես խոցելի են, ընդհուպ եւ նրանք, ովքեր ապաստանել են գաղտնի ոստիկանության վերնաշենքում:

Բնությունը, չնայած իր անհավասարության խաղաղությանը, երբ ծավալվում է «Ամեն մեկին իրենը» սկզբունքը, այնուամենայնիվ, հասարակական մարդու վերաբերյալ բնականորեն հավասարապես գործադրում է բոլորի համար պարտադիր մի կանոն, այն է՝ հիվանդությունները, ծերությունը եւ մահը:

Եթե հավասարության սկզբունքը հասարակության մեջ փուչիկ չէ, ապա կարելի ունի քաղաքացիական ազատությունների կանոնավոր փոխկապակցվածությունից, որպեսզի շատ բարակելուց չպայթի:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

ԱԶԳ օրաթերթի համակարգչային ծառայությունը կարող եք պատվիրել

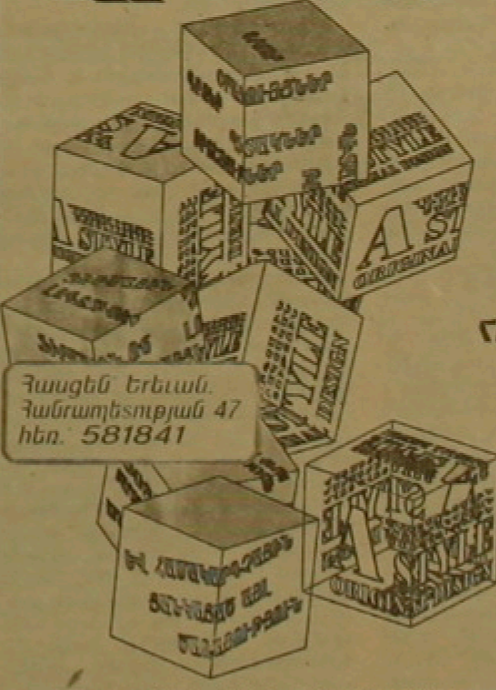

Գովազդների
Բրոշյուրների
Լոգոտիպերի
Անցաթղթերի
Կնիքների
Բլանկների
Հրավիրատոմսերի
Ֆիրմային ոճի
Օրացույցների
Այցետոմսերի
Բուկլետների
Գրքերի
ձեւավորում

Աշխատանքները կկատարվեն
Apple Macintosh, LaserMaster 1200 համակարգով

ՀԵՌԱԽՈՍԱՀԱՄԱՐԻ ԱՎՏՈՄԱՏ ՈՐՈՇԻՉՈՎ
ՀԵՌԱԽՈՍԱՅԻՆ ԱՊԱՐԱՏ

ՊՐՈՏՈՆ

ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- կորոշի եւ կնշի Ձեզ զանգահարողի հեռախոսահամարը, ինչպես նաեւ կհիշի Ձեզ նախկինում զանգահարած 67 հեռախոսահամարները եւ կվերարտադրի դիսփլեյի վրա,
- կօգնի Ձեզ զանգահարել ժամանակավորապես զբաղված հեռախոսահամարներով եւ կհայտնի երբ կապ կլինի (ավտոմատ զանգով),
- կհիշի եւ կհավաքի բաղադրային կոդերում Ձեզ անհրաժեշտ 40 համարներից զանգվածը բաժանորդներով եւ մի շարք այլ ֆունկցիաներ:

Մնացումը միայն հեռախոսային գծից:

Ապարատը նորմալ աշխատում է նաեւ Երեւանի հեռախոսային ցանցում:

Գինը պայմանագրային, հնարավոր է զեղչ:
Հեռ. 63-76-45, 63-02-40

digitised by A.R.A.R.@

Ազգային փոքրամասնությունների խնդիրը պետական նշանակության հարց է

Երբ անհրաժեշտ է լինում ստանալ անաչառ վկայություններ որեւէ երկրի տնտեսական եւ սոցիալական կյանքի մասին, Գերմանիայում, օրինակ, նախ եւ առաջ խոսեցնում են թուրքերին, իտալացիներին կամ հույներին՝ մի խոսքով այն բոլոր քաղաքացիներին, որոնք կազմում են ազգային փոքրամասնություն կոչված շերտը: Չգրված օրենք է դարձել այն, որ հենց այլազգի քաղաքացիներն են առաջին հերթին համտեսում ամենատարբեր բարեփոխումների դեռ անծանոթ ուտեստը եւ որքան անճաշակ է ընթանում այդ «արարողությունը», նույնքան զարգացած է համարվում տվյալ երկիրը:

Ներկայումս, մեր հանրապետության բնակչության շուրջ 4 տոկոսը կազմում են ազգությամբ ոչ հայ քաղաքացիները, որոնք պատկանում են հնդեվրոպական (ռուսներ, հույներ, քրդեր, եզդիներ, գերմանացիներ, ուկրաինացիներ) եւ սեմական (ասորիներ, հրեաներ) լեզվաընտանիքներին: Ճիշտ է, նրանց ընդհանուր թիվը (ընդամենը՝ 148 հազար), մեծ չէ, սակայն մեծ են նրանց առջեւ ծառացած խնդիրները, որոնք կոչված է լուծել «Հայաստանի ազգությունների միությունը» (գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 1994 ի դեկտեմբերի 28 ին): Ինչ խոսք, տարբեր են եղել յուրաքանչյուր ազգի՝ Հայաստանում բնակություն հաստատելու պատճառներն ու ժամանակները: Տարբեր է նրանց այսօրվա կենցաղն ու ապրելակերպը. բնականորեն անհամեմատ ավելի ապահով (նյութական միջոցների առումով) եւ վստահ դիրքերում են ռուսները, հրեաները, գերմանացիները, այնուհետեւ հույները եւ ուկրաինացիները՝ նրանք, ովքեր ազգային պետականություն ունեցող ազգերի մասնիկն են:

Փոխարենը՝ քիչ անորոշ է քրդերի, եզդիների եւ ասորիների վիճակը: Այնուամենայնիվ, չնայած ակնհայտ են տարբեր ազգերի կենցաղային պայմանները, սոցիալական ակտիվության գործակիցը, խնդիրները եւ այլն, ակնհայտ է նաեւ այն, որ բոլոր ազգերի ներկայացուցիչները Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներ են ու հավասարապես նրանց վրա էլ են տարածվում սահմանադրական բոլոր նորմերը՝ Հայաստանի քաղաքացու իրավունքները, ազատությունները եւ պարտականությունները: Նման պարագայում բնական եւ արդարացված է թվում «Հայաստանի ազգությունների միության» ստեղծման անհրաժեշտությունը եւ ՀՀ կառավարությունը պետք է, որ հաշվի նստի գոյություն ունեցող այդ գործոնի հետ: Միության կազմում են ներկայումս հանրապետության տարածքում գործող գրեթե բոլոր համայնքային կազմակերպությունները (ասորական, հունական, հրեական, քրդական, եզդիական, գերմանական, ուկրաինական եւ ռուսական), որոնք ընդգրկվելով միության մեջ, դրանով իսկ իրենց դիրքորոշումն ու վստահությունն են ընդգծել տվյալ կազմակերպության հանդեպ: «Ազգը» զրույցներ ունեցավ տարբեր կազմակերպությունների ղեկավար մարմինների, ինչպես նաեւ միության նախագահ Վլադիմիր Չասոեւի հետ: Այսօր ի՞նչ խնդիրներ ունի ամեն մի համայնք, եւ որն է ակնկալիքը «Հայաստանի ազգությունների միությունից»:

Վիլլի Վայնեռ. հրեական համայնքի նախագահ, գերշ Նեյր Բուրնշտեյն Հայաստանի ռաբբի, Հայաստանի հրեական կրոնական համայնքի նախագահ: «XIX դարի սկզբներին միայն Երեւանյան նահանգի տարածքում գոյություն են ունեցել 3 հրեական համայնք. Երեւանում գործել են սինագո[illegible]ոնցից ամենահայտնին Պարսկաստանից արտագաղթած հրեաների սինագոգն էր, որը կոչվում էր Շեյխ [illegible]: Սինագոգեր էին կառուցել նաեւ աշքենազ (եվրոպական) եւ սեֆարդյան (իսպանական, վրացական եւ Բուխարայի) հրեաները: Այնուամենայնիվ, դարի 20 ականներից առանց որեւէ արխիվային փաստաթղթերի համայնքները արտագաղթեցին Հայաստանից: Տվյալ դեպքում, դա պայմանավորված էր խորհրդային հասարակարգի գործոնով: Հայաստանի այսօրվա հրեաները (շուրջ 600 հոգի)՝ եվրոպական հրեաներ են, որոնք 1940 ականներից սկսած գերազանցապես Ռուսաստանից եւ Ուկրաինայից զանազան պատճառներով (գործուղումներ եւ այլն) տեղափոխվել են Հայաստան: Խորհրդային Միության կողմից հրեաների ներգաղթը ճանաչելուց հետո 1984-85 ից մինչեւ 90 թ. ընկած ժամանակահատվածում ավելի քան 6000 հրեա Իսրայելի հրավերով մեկնեց հայրենիք: Հիմնական պատճառները համահրեական (սիոնիստական) գաղափարներին հետեւելն էր, այն է՝ վերադարձ Իսրայել: 1990 ից սկսած այդ հանգամանքին միացան նաեւ ծանր կենցաղային պայմանները:

1995 ից սինագոգ կառուցելու նպատակով, հրեական համայնքը Նար Դոս փողոցի վրա գնեց մի կառույց: Այսօր Երեւանում գործում է «Մեխինա» թիվ 23 հրեական դպրոցը, որը ֆինանսավորում է Իսրայելի մշակույթի եւ լուսավորության նախարարությունը: Դպրոցում երեխաներին դասավանդվում են հրեական ավանդույթները, լեզուն, պատմությունն ու երաժշտությունը: 1995 ի սկզբից բացվել է նաեւ «Ուլպան» քոլեջը: Գործում են նաեւ «Շալոմ» (խաղաղություն) ակումբը, որը սոցիալական օգնություն է ցուցաբերում թոշակառուներին: Բացի այդ, արդեն երկուսուկես տարվա պատմություն ունի նաեւ «Մենորա» (Աշտանակ)՝ հրեական մշակութային կենտրոնը: Սեպտեմբերից Երեւանի պետական համալսարանի արեւելագիտության ֆակուլտետում որպես պարտադիր առարկա դասավանդվում է եբրայերենը:

Ինչ վերաբերում է «Ազգությունների միությանը», ապա կարծում ենք, որ այն անհրաժեշտություն է, քանզի Հայաստանում պետք է գոյություն ունենա մի կառույց, որը պետական մակարդակներում կարողանա բարձրացնել ազգությունների խնդիրները, նվաճումները եւ այլն: Բացի այդ, դրանով կբարձրանա ՀՀ իմիջը եւ նման միության խրախուսումը միայն պատիվ կբերի ՀՀ կառավարությանը»:

Թամրազով Պավել. ասորական համայնքի նախագահ, Միխայլով Արսեն. ասորական համայնքի վարչության պետ: «Արեւելյան Հայաստանը Ռուսաստանի կազմի մեջ մտնելով դարձավ այն երկիրը, ուր ապաստան գտան ռուսահպատակ դարձած ասորիները: Նրանք բնակություն հաստատեցին Դվին, Դիմիտրով, Արզնի, Արտաշատ (Արմավիրի շրջան) գյուղերում եւ Երեւանում: Այսօր Հայաստանում բնակվում են շուրջ 8 հազար ասորի, ասորական լեզվի դասավանդմամբ գործում է երեք դպրոց: 1992 ին, ՀՀ արդարադատության նախարարությունում գրանցվել է մեր «Աթուր» ասոցիացիան, որը 1995 ի օգոստոսից հրավիրել է հատուկ կուրսեր կապված ասորական լեզվի ավելի խոր ուսուցման հետ: Ցավոք սրտի, այլ հնարավորություններ մեր ասոցիացիան չունի: Հանրապետությունում չկան հարուստ ասորիներ, որոնք կարող են հովանավորել մեր նախաձեռնությունները: Ծանր սոցիալ[illegible]ական պայմանների թելադրանքով ասորիները ստիպված են, ինչպես հայերը, ընտրել արտագաղթի ուղին եւ աշխատանք փնտրել Ռուսաստանում: Այնուամենայնիվ, համոզված ենք, որ բոլորը վերադառնալու են, քանզի Ռուսաստանում մեծ է ձուլվելու վտանգը: Ասորիները այնտեղ չեն կարող կազմել կոմպակտ բնակչություն եւ միայն Հայաստան վերադառնալը կարող է ասորիներին փրկել ձուլման վտանգից:

1956 ից մինչեւ 1987 ը Հայաստանում գործում էր ասորական երգի եւ պարի «ԱԹՈՒՐ» անսամբլը, սակայն հետո այն ցրվեց: Ընդհանուր առմամբ, անհամեմատ ավելի հզոր ասոցիացիաներ ունենք Մոսկվայում, Պետերբուրգում, Կիեւում, ինչպես նաեւ Ղազախստանում եւ Վրաստանում: Մոսկվայում օրինակ, հայտնի է «Շամիրամ» անսամբլը: Ի դեպ, Շամիրամի մասին. զավեշտ է, որ մեր պապերից՝ Շամիրամին առնչվող տեղեկությունները որոշ հայերի մոտ աղճատված են ու հենված առասպելական «վկայությունների» վրա: Տարակուսանք է առաջացնում ոչ այնքան քաղաքական կուսակցության անվանումը, որքան այն քննադատությունները, որոնցում մեր թագուհին պատկերված է անբարոյական կնոջ կերպարանքով:

Ինչ վերաբերում է «Ազգությունների միությանը», ապա մենք դժվարանում ենք ասել, թե գործնականում ինչ արժեք կարող է ունենալ նրա գործունեությունը եւ ուրախ կլինենք, որ իրոք արդարացված լինի մեր միության ստեղծումը»:

Թամոյան Ազիզ. եզդիների ազգային միության նախագահ: «1989 թ. մարդահամարի տվյալներով, Հայաստանում բնակվող եզդիների թիվը կազմում էր շուրջ 51,9 հազար մարդ, որոնցից միայն 6,2 հազարը ապրում էր Երեւանում: 15 տարիների ընթացքում, մոտավորապես 10 հազար եզդի դուրս է եկել արտագնա աշխատանքների՝ վերադառնալու պայմանով, եւ մենք հավատում ենք նրանց խոստումներին: Ընդհանրապես հայ եւ եզդի ազգերի միջեւ միշտ էլ եղել են եղբայրական փոխհարաբերություններ եւ այս պարագայում կարելի էր հիշել Խաչատուր Աբովյանի խոսքերը: Միայն Արցախի ազատագրման մարտերին նահատակվել է 22 եզդի կամավոր, որոնցից երեքը թաղված են Եռաբլուրի գերեզմանատանը: 1988 ի երկրաշարժի ժամանակ փրկարար աշխատանքներ է կատարել եզդիական հատուկ ջոկատը: Ներկայումս մենք ունենք կեսժամանոց ամենօրյա ռադիոհաղորդումներ, որոշ դպրոցներում (Չոբանի, Աֆշալու, Ջրվեժ եւ այլն) 1991 ից դասավանդվում է եզդիերեն լեզու: Բացի այդ, 1994 ից Աբովյան Քանաքեռի անվան ուսումնարանում բացվել է եզդիական բաժին: Հանրապետության տարբեր շրջաններում (Աշտարակ, Արմավիր եւ այլն) մեր միությունը ստեղծել է իր մասնաճյուղերը, որոնք մշտական կապի մեջ են մեզ հետ: 1992 ից հիմնված է «Ազգային հերոս» ոսկե մեդալ շքանշանը, որը հանձնվել է նաեւ Վազգեն Ա կաթողիկոսին: Ունենք նաեւ մեր դրոշը եւ զինանշանը: Նախատեսում ենք տպագրել «եզդիխանա» հանդեսը, արդեն այսօր լույս է տեսել «եզդիների ձայն» թերթը, որի առաջին համարում մեջբերված են Խաչատուր Աբովյանի հայտնի խոսքերը կապված հայ եւ եզդի ժողովուրդների բարեկամության հետ:

Մեր վերաբերմունքը «Ազգությունների միության»», հավանական է, որ դուրս գանք միության կազմից, թեեւ այդ կազմակերպությանն ուզում եմ ցանկանալ ամենայն հաջողություն»:

Ամարիկե Սարդար. Քուրդ մտավորականների միության վարչության նախագահ, Կարլենե Չաչանի. «Քուրդիստան» կոմիտեի նախագահ: «Այսօր 40 միլիոնանոց քուրդ ժողովուրդը «գլուխ դնելու տեղ չունի»: Թուրքերը ներկայումս քրդերին մեղադրում են այն բանում, որ իբր թե PKK ն Հայաստանում ունի 21 բազա: Այնինչ, իրականում խոսքը 22 քրդական գյուղերի մասին է, որոնցից 11 ը Արագածի շրջանում են, 9 ը՝ Թալինի եւ մեկական գյուղեր ունենք Աշտարակի եւ Էջմիածնի շրջաններում: Այսօր Հայաստանում բնակվում են շուրջ 60 հազար քուրդ: Ճնշող մեծամասնությունը անասնապահներ են, եւ կարծում ենք, որ ՀՀ իշխանությունները պետք է խթանեն այդ ճյուղի զարգացումը: Մինչդեռ, գործող օրենքի համաձայն՝ սահմանված են չափազանց բարձր տարեկան հարկեր, օրինակ, մեկ կով պահելու համար: Ճիշտ կլիներ, որ ՀՀ նախագահի աշխատակազմում կամ ՀՀ ԱԺ ում լիներ մեկ քուրդ գործիչ: Կոմունիստների ժամանակ նման գործիչներ ունեինք գրեթե բոլոր հիմնարկություններում (շրջկոմի քարտուղարներ, գործկոմի նախագահներ եւ այլն), այժմ չկա ոչ մեկը:

1920 ից սկսած հայ մտավորականները մեծ դեր են խաղացել քրդական մշակույթի զարգացման գործում: Խորհրդային ոչ մի հանրապետությունում քրդերի համար նման պայմաններ չեն ստեղծվել: Ավելին՝ երբ 1920 ից Ադրբեջանում (Կարմիր Քուրդիստանի տարածքում) բնակվում էին շուրջ 7 հազար քուրդ, ապա 1989 ին հարեւան հանրապետություններում քրդեր այլեւս չկային: Այնուամենայնիվ, այսօր Հայաստանում մեր մշակույթը խայտառակ վիճակում է: 1989 ից ոչ մի գիրք լույս չի տեսել. «Ռյա Թազա» թերթի խմբագրությունը կազմված է երեք հոգուց, իսկ թերթը լույս է տեսնում ամիսը 2 անգամ:

Այսօր քրդերը Հայաստանում ունեն երկու կազմակերպություն. քուրդ գրողների բաժին՝ Հայաստանի գրողների միության կառուցվածքում, 1930 ից հրատարակվող «Ռյա Թազա» թերթ. 45 րոպեանոց ամենօրյա ռադիոհաղորդումներ, Արեւելագիտության ինստիտուտում քրդագիտության բաժին եւ քրդագիտական բաժին «Դավիթ Անհաղթ» համալսարանում:

Մենք ողջունում ենք «Հայաստանի ազգությունների միության» ստեղծումը, քանի որ ամեն ազգի յուրահատուկ խնդիրներից զատ գոյություն ունեն ընդհանուր հարցեր, որոնք հնարավոր է հաղթահարել միայն համատեղ ջանքերով»:

Գալինա Կուլիկովա. ռուս համայնք. ՕԴԱ կազմակերպության Նախագահ: «Այսօր մեր կազմակերպության մեջ ընդգրկված են ավելի քան 4300 ընտանիք եւ այդ 12-13 հազարից շուրջ 5959,1 տոկոսը կազմում են ռուսները եւ ռուսալեզու ոչ հայերը (լիտվացիներ, բելառուսներ, ուզբեկներ, հույներ եւ այլն): Մնացած մասը բաժին է ընկնում ռուսալեզու հայերին: ՕԴԱ կազմակերպությունը (общество друзей Армении) հիմնադրվել է 1991 ի օգոստոսի 26 ին. կազմակերպության ստեղծումը պայմանավորված է եղել ղարաբաղյան իրադարձություններին մասնակից դարձած ռուսներին «ուշքի բերելու» ցանկությամբ: Մենք դիմում ենք հղել Ռուսաստանի հանրությանը, նրան բացահայտելով իսկականության իրական պատկերը: Այնուամենայնիվ, մեր կազմակերպությունը քաղաքականության հետ ուղղակի առնչություն չունի. ՕԴԱ ն մշակութային միություն է եւ կազմակերպության անդամ կարող է դառնալ նա, ով հուզում է ռուսական մշակույթը: 1991 ից ՕԴԱ ն զբաղված է եղել Քանաքեռում գտնվող ռուս ուղղափառ եկեղեցու խնդրով, եւ արդեն 1991 ի մայիսի 15 ին եկեղեցում բացվեց առաջին ժողովը: Այսօր մեր ուժերով Մայակովսկու անվան դպրոցում բացվել է ռուսական գիմնազիա, որտեղ սովորում են ոչ միայն ռուս երեխաներ:

Մենք համագործակցում ենք Հայաստանում գործող ռուսական երկու այլ կազմակերպությունների («Ռոսիա», «Գարմոնիա») հետ եւ այդ նպատակով ստեղծել ենք ընդհանուր կոորդինացիոն կենտրոն: Մշտական կապի մեջ ենք նաեւ Ռուսաստանի հետ, ինչպես նաեւ սոցիալական օգնություն ենք ցուցաբերում ՕԴԱ ում անդամագրվածներին:

ՕԴԱ ն առաջին կազմակերպություններից է, որը անդամ է դարձել «Հայաստանի ազգությունների միությանը» եւ անհրաժեշտ է համարում միության ամրապնդումը»:

Օբյեկտիվ պատճառներով մենք ցավոք չկարողացանք հանդիպել «Հայաստանի ազգությունների միության» կազմում ընդգրկված այլ համայնքների ղեկավարների հետ (գերմանական, ուկրաինական, «Գարմոնիա» մշակութային միջազգային կենտրոն) եւ հույս ունենք, որ մոտ ժամանակներում նրանք նույնպես հանրությանը կտեղեկացնեն իրենց համայնքների ընդհանուր վիճակի, ինչպես նաեւ խնդիրների մասին:

Մինչդեռ եղած հարցազրույցների ընթացքում բոլոր համայնքների ղեկավարները մատնանշում էին նաեւ ընդհանուր հարցերի առկայության փաստը: Այդ խնդիրների շուրջ «Ազգին» իր մտքերն ու ծրագրերն է հայտնում միության հիմնադիր եւ նախագահ **Վլադիմիր Չասոեւը:**

«Միությունը դե ֆակտո գործում է 1994 ի օգոստոսից. 1994 ի դեկտեմբերի 28 ից այն գրանցվել է ՀՀ արդարադատության նախարարությունում: «Ազգությունների միությունը» քաղաքական կազմակերպություն չէ, ինչպես նաեւ չի խառնվում առանձին համայնքների գործունեությանը: Յուրաքանչյուր համայնք առանձին իրավաբանական անձ է: Այնուամենայնիվ, գոյություն ունեն ընդհանուր խնդիրներ: Միության գրանցումից հետո 1995 ի հունվարի 24 ին մենք հռչակեցինք մեր հայտարարագիրը, ուր տեղ էին գտել միության գործունեության հիմնական երեք սկզբունքները.

1. Աջակցել ազգային մշակույթի, լեզվի, լուսավորության, արտադրատնտեսական կառույցների զարգացմանը, պահպանել ավանդույթներն ու կրոնը:
2. Իրականացնել բարեգործական գործունեություն եւ երաշխավորել սոցիալական պաշտպանվածության միջոցները:
3. Ամրապնդել եւ զարգացնել համագործակցությունը ինչպես միության անդամների, այնպես էլ ՀՀ եւ այլ երկրների պետական ու հասարակական կառույցների միջեւ՝ խթանելով ՀՀ մշակույթի, տնտեսության եւ պետականության կայացման գործընթացը:

Դեռեւս 1994 ի մայիսին մենք նամակ ենք հասցեագրել Ադրբեջանում Ռուսաստանի դեսպանին. այլ միջոցների բացակայության պատճառով մենք խնդրել էինք, որ նա տեղյակ պահի Ադրբեջանում բնակվող ազգություններին մեր ծրագրերի մասին: Առաջարկված էր հանդիպել Ադրբեջանում բնակվող ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչների հետ երկու երկրների սահմանագծին: Դա, մեր կարծիքով, դիվանագիտական ժողովրդական մեծ քայլ էր եւ մենք փորձում էինք միջնորդի դեր ստանձնել հակամարտության գոտում: Այնուամենայնիվ ոչ մի պատասխան չստացանք:

1994 ի հոկտեմբերին Միությունը նամակ ուղարկեց ՄԱԿ ի, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, Գերմանիայի, Հունաստանի եւ Իսրայելի կառավարությունների եւ հոգեւոր առաջնորդների հասցեով, ուր ընդգծված էր մշակութային կենտրոնի ստեղծման անհրաժեշտությունը: Նամակի օրինակները հանձնվել են ՄԱԿ-ի ներկայացուցչին, Ռուսաստանի, Հունաստանի եւ Գերմանիայի դեսպաններին եւ ուղարկվել են Իսրայել եւ Ուկրաինա: Համապատասխան մարմինները մեծ ոգեւորությամբ են ընդունել մեր նախաձեռնությունը: Այս պարագայում կարեւոր է ՀՀ իշխանությունների եւ նախագահի դիրքորոշումը: Անհրաժեշտ է, որ թեկուզ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մեր Միությունն ունենա իր ներկայացուցիչը ինչպես ՀՀ նախագահի աշխատակազմում, այնպես էլ Ազգային ժողովում: Անհրաժեշտ է, որ բոլոր հարցերը լուծվեն պետական մակարդակներում: Մեր Միությունը կոչված է բարձրացնել համապատասխան (առանձին եւ ընդհանուր) հարցերը հենց նման մակարդակներում: Վերջերս ՀՀ նախագահի գլխավոր խորհրդական Ժիրայր Լիպարիտյանի հանդիպումը ազգությունների հասարակական կազմակերպությունների ղեկավարների հետ այս առումով խոսուն փաստ է, եւ մենք հույս ունենք, որ շուտով կստորագրվի ՀՀ նախագահի «Հայաստանում ապրող ազգությունների նկատմամբ ՀՀ պետական քաղաքականության մասին» հրամանագիրը: Նշենք, որ դեռեւս 1994 ի հոկտեմբերի 21 ին ԱՊՀ երկրների գրեթե բոլոր նախագահների կողմից ստորագրվեց ազգային փոքրամասնություններին պատկանող անձանց իրավունքների ապահովման Կոնվենցիա: Կոնվենցիան ստորագրել է նաեւ ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր Պետրոսյանը, քայլ, որը մեր կարծիքով հրամանագրի ծննդյան երաշխիքն է: Նշեմ, որ Հայաստանի Հանրապետության օրենքները, դրոշը եւ զինանշանը մեզ համար սրբություն է, եւ մենք մասնակցում ենք ՀՀ պետականության ամրապնդմանը:

Անշուշտ, գիտակցում ենք ՀՀ նախագահի զբաղվածության չափը եւ այնուամենայնիվ, հավատում ենք, որ նա ուշադրություն կդարձնի մեր խնդիրներին, քանզի Հայաստանը մեր Հայրենիքն է, մեր լեզվի, կրոնի, մշակույթի ավանդույթների հարատեւման երաշխավորը:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Միջազգային

Սեպտեմբերի 15-ին Պեկինում ավարտվեց ՄԱԿ-ի հովանավորությամբ անցկացված կանանց չորրորդ միջազգային խորհրդաժողովը, որին, ըստ «Նյու Յորք թայմս» հանդեսի, մասնակցել են մոտ 40 հազար կանայք աշխարհի տարբեր երկրներից: Նրանց թվում են եղել տասնյակ երկրների առաջին տիկինները, որոնցից հատկապես Հիլարի Քլինթոնի ելույթին անհամբերությամբ են սպասել: Ակնկալվում էր, որ նա կարտահայտվի չին եւ տիբեթցի կանանց նկատմամբ Չինաստանի կառավարության վարած խտրականության դեմ, սակայն բնորոշելով «ամեն մեկինը», նա խոսել է ընդհանրապես մարդու իրավունքների մասին, հույս հայտնելով, «որ խորհրդաժողովը մի նոր դես ընտանիքի կարգավորման բնագավառում», ավելացրել է նա:

ՄԱԿ-ի կողմից ներկայացված զեկուցագրում նշվել է, որ մինչեւ այժմ քաղաքակիրթ ճանաչված 20-րդ դարի վերջին «ընտանեկան հարկի տակ կանանց նկատմամբ բռնությունը համընդհանուր երեւույթ է ամբողջ աշխարհում»:

ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ Մադլեն Օլբրայթը հենց այդ պահին էլ դարձել էր իր երկրի հիմնական բեմին:

Խորհրդաժողովի փաստաթղթերում հիմնականում խոսք է գնում առաջիկա 21-րդ դարասկզբին կանանց իրավունքների պաշտպանության եւ հավասարության մեջ կանանց դերի ու տեղի ճշգրտման, ինչպես նաեւ տղամարդկանց

Վաշինգտոնի եւ իսլամական որոշ երկրների պատվիրակությունների դիմադրությունը, համաձայն որի անդամ երկրները հանել են համաձայնության ընտանիքում եւ հասարակության մեջ կանանց իրավունքների մասին: Անխտիր փաստաթղթում ասվում է, որ կանայք չպետք է ռասայական կամ կրոնական խտրականության ենթարկվեն, պետք է ունենան տղամարդու հետ հավասար իրավունքներ եւ հողեր ժառանգության ստանալիս: Աշխարհում 1 միլիոն մարդ ապրում է աղքատության մեջ: Նրանցից 70 տոկոսը կանայք են: Փաստաթուղթը կոչ է անում կառավարություններին աջակցել կանանց նկատմամբ այն լուծող ծրագրերին: Դրամատները պետք է կանանց տրամադրեն նպաստ

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Պեկինը վճռականությամբ տոգորեց կանանց

առաջ կգնա սովորական հետտրական հարցազրույցներից, եւ խոչընդոտներ միջոցներ կձեռնարկի կանանց կյանքը բարելավելու համար»:

Արեւմտյան դիվանագետների կարծիքով, հազարավոր կանայք չեն կարողացել մասնակցել այդ կարեւոր միջոցառմանը բյուրոկրատական խոչընդոտների եւ քաղաքական նկատառումների հետեւանքով: Չինաստանը մերժել էր Նիգերիայի պատվիրակությանը: Նիգերիան այն երկրներից է, որ պաշտոնական հարաբերություններ ունի Թայվանի հետ: Ավելի քան 20 քաղաքական եւ տիբեթական խմբակցություններ մասնակցելու թույլտվություն չեն ստացել: Դերասանուհիներ Ջեյն Ֆոնդան եւ Սելլի Ֆիլդը նույնպես: Ըստ արտասահմանյան մամուլի, Չինաստանը հատկապես դեմ է եղել ոչ պաշտոնական, ոչ կառավարական կազմակերպությունների ֆորումը Հուայրոյում անցկացնելուն: Այնուամենայնիվ, 9 վաշտային տիբեթցի կանայք, բերանները թաշկինակներով կապած, բողոքի ցույց են կազմակերպել այնտեղ, ցույց տալու համար, թե ինչպիսի ճնշումների են ենթարկվում իրենց հայրենիքում: Տասնյակ պատվիրակություններ եւ լրագրողներ եւ պարզած պաստառներով պաշտպանել են նրանց:

ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Ռոնալդ Ռեյգանի դուստր Մորին Ռեյգանը ու ֆիլիպինյան արդի շարժման հիմնադիր 74-ամյա Ըեբքի Ֆերիզանը համաձայնել են, որ կանանց իրավունքների պաշտպանության համար անհրաժեշտ է ստեղծել «գլոբալ պատերազմ», դեմ են պարտ եղել արժանի կանանց ֆիլիպինների արտահայտած տղամարդկանց նախապաշարմունքները: Նրանք կոչ են արել միահամուռ ուժերով պայքարել եւ պաշտպանել տղամարդկանց, կանանց եւ երեխաների շահերը: «Միացյալ Նահանգներում քաղաքական ուժերը վճռականություններ են տեղի ունենում ընտանիքի դեմ եւ ընտանեկան արժեքների մասին, բայց ոչ ոք այդ արժեքները չի կարող պահպանել, երբ կանանց դերը չի գնահատվում այդ արժեքների պահպանության գործում», հայտարարել է տիկին Ռեյգանը: «Երբ մենք ինչ ենք վաստակում, և մեր բժշկական բաժինը մի սակավ փորձառուների շարունակ, որոնք մենք արժանի գնահատականին չենք արժանանում: Մենք մեր ներկայացուցիչների միջոցով կարող ենք եւ պետք է ասենք ԱՄՆ-ին, որ մեր գանկացած ուղղոր թույլ դեպի իր ծրագրերը հասկա

եւ կանանց իրավունքների համընդհանուր, հավասարության հարցերի շուրջ:

Չնայած դժվարություններին ու խոչընդոտներին, որոնց ըստ միջազգային մամուլի, ենթարկվեցին կանայք աշխարհի տարբեր անկյուններից Պեկին հասնելու եւ այնուհետեւ այնտեղ խորհրդաժողովի օրերին կացարան գտնելու եւ հանդիպումների ու միջոցառումների մասնակցելու համար, նրանք ապա ցուցեցին, որ վճռել են վերջ տալ իրենց նկատմամբ դրսեւորվող բազմաբնույթ անարդարություններին եւ անհավասարություններին:

Հ. Օ.

«Գործողությունների ծրագիր»

Կանանց IV միջազգային համաժողովը 12-օրյա բուռն բանավեճերից հետո ընդունել է աշխարհի բազմաթիվ երկրների կառավարություններին ուղղված փոխզիջումային 149 էջանոց անժամկետ մի փաստաթուղթ՝ «Գործողությունների ծրագիր» վերնագրով: Այդ փաստաթղթի հիմնական պահանջն է վերջ տալ կանանց հանդեպ եղած խտրականությանը, բարելավել կանանց տնտեսական վիճակը, պաշտպանել նրանց բռնություններից եւ սեռական կենսունակ քաղաքականապես իրավունքներին: Հիշեցնենք, որ կանանց միջազգային համաժողովների որոշումները միայն այն ժամանակ են ընդունված համարվում, երբ համաձայնության են արժանանում բոլոր մասնակիցների կողմից: Չնայած

տնտեսական վարկեր: Փաստաթղթում նշվում է, որ միլիոնավոր կանայք, առավելապես հարավային աֆրիկյան երկրներում, սանիտարական պայմաններ չեն: Մինչեւ 2005 թվականը պետք է հասնել այն բանին, որ աղջիկները դպրոց հաճախեն տղաների հետ հավասար: Փաստաթղթում ասվում է, որ ընտանիքի պլանավորման նպատակով կատարվող արհեստական վիժումները անթույլատրելի են: Խոսք հասցեագրություն է եղել մի շարք երկրների կողմից կատարվող կանանց բռնի ամլացումը, մասնավորապես է սանիտարական պայմանների կտրուկ բարելավման անհրաժեշտությունը:

Արեւելյան Եվրոպայի կանանց համար առավել կարեւոր է ինքնորոշման հարցը եւ մասնագիտական աճի իրավունքը: Այդ երկրներում տեղի ունեցող փոփոխությունները կտրուկ իջեցրել են կանանց կյանքի մակարդակը: Գործազրկությունից, սոցիալական արտոնությունների կրճատումից, դեռեւս տեղական կանանց մասնակցությունից առաջինն են տուժել են կանայք: Զարգացած երկրներում էլ կանայք պայքարելու բան ունեն: Բավական է միայն հիշատակել այն փաստը, որ այդ երկրների մեծ մասում կանայք առաջվա պես ավելի քիչ են վաստակում, քան տղամարդիկ:

Վաշինգտոնի եւ իսլամական որոշ երկրների առարկության պատճառով անփոփոխ փաստաթղթից հանվել է սեռական իրավունքներ հասկացությունը: Առաջին անգամ հատուկ նշվել է բռնաբարությունից, սեռական կողմնորոշման պատճառով առաջացած խտրականությունից եւ ըստ արհեստական վիժումից կանանց պաշտպանված լինելու իրավունքը: Ճանաչվել է անչափահաս աղջիկների իրավունքը տեղեկություն ստանալ սեռական հարաբերությունների մասին: Ընդունվել է միայն ընտանիքում եւ երեխաների դաստիարակությամբ զբաղվող կանանց ներդրումը իրենց երկրների տնտեսության մեջ: Իրանի եւ որոշ իսլամական պետությունների ջանքերով փաստաթղթում մտցվել է տղամարդկանց պատասխանատվության մասին դրույթ, որը թույլ է տալիս այդ փաստաթղթի մեկնաբանությունը համապատասխանեցնել իրենց ազգային եւ կրոնական արժեքներին:

Խոսքը գործի վերածելու նպատակով կոչ է ներարկվում է հաջորդ տարվա սկզբին անցկացնել ազգային հաշվետվություններ:

Գ. Է.

ՆԱՎԹԱՄՈՒՂ

Վաշինգտոնը փորձում է ընդլայնել իր ազդեցության ոլորտը

«Ազգն» իր հինգշաբթի օրվա համարում հայտնել է, որ ԱՄՆ-ի նախագահ Քլինթոնը երկուշաբթի օրը Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի հետ 25 րոպե տեւած հեռախոսազրույցի ժամանակ պաշտպանել է Կասպից ծովի շրջանից դեպի Արեւմուտք երկու նավթամուղ կառուցելու գաղափարը՝ մեկը Ռուսաստանով, մյուսը Թուրքիայով:

ԱՄՆ-ից ստացված (ֆաքսով) հայսնի լրագրող Սթիվ Լեվինի հոդվածը տեղեկացնում է այդ ծրագրի որոշ մանրամասներ: ԱՄՆ-ի վարչակարգի ճնշման տակ արեւմտյան նավթային ընկերությունների ներկայացուցիչները Լոնդոնում հավաքվելով տեսք է հավանություն տային Քլինթոնի տարբերակին: ԱՄՆ-ի նախագահի հեռախոսազրույցը Ալիեւի հետ, ըստ երեւույթին, նպաստել էր հետաձգվում առաջին արբեջանական կառավարության համաձայնությունն այդ հարցում եւ հուսել, որ առաջիկա երկուշաբթի օրը ադրբեջանական խորհրդարանը վավերացնի լոնդոնյան որոշումները:

Արեւմտյան դիվանագետներն ու նավթային գործարար շրջաններն առավել մեծ կարեւորություն են տալիս Ղազախստանի Շեւրոն կորպորացիայի պայմանագրին, քանի որ այն իր ծավալներով մեծ է, քան ադրբեջանականը: Այդ պայմանագրում կարեւոր դեր է կատարում 53 տարեկան հոլանդացի նավթային գործակալ Ջոն Դյուսը, որի արտասովոր ազդեցությունը Ղազախստանում զայրացրել է արեւմտյան մի շարք պաշտոնական եւ գործարար շրջանների ներկայացուցիչներին: Պարոն Դյուսը Օմանյան ընկերության նախագահն է, որը նավթամուղի կառուցմանը պատրաստ կոնսորցիումի երեք անդամներից մեկն է: Մյուս երկուսը Ղազախստանն ու Ռուսաստանն են:

Նա հայտնի է դարձել 70-80-ական թվերին, երբ ՄԱԿ-ի կողմից Հարավային Աֆրիկայի վրա դրված առեւտրի արգելքը խախտելով, նավերով նավթ է հասցրել այնտեղ: Դրանից հետո ընդգրկված է եղել մեծ օժիտ դահան ջող այնպիսի գործարքների մեջ, որոնցից կխուսափեին շատերը:

Այժմ Շեւրոնը, Վաշինգտոնի աջակցությամբ, տակ կարծես սառեցրել է Թենգիզի զարգացման իր ծրագրերը, մինչեւ պարոն Դյուսի միջամտությունները դադարեն: Իսկ Դյուսը ոչ մի նշույլ իսկ չի ցուցաբերում հրաժարվելու իր ծրագրերից, որոնցում նա արդեն ներդրել է 70 միլիոն դոլլար:

ԱՄՆ-ի վարչական պատասխանատու անձնավորությունները պարզապես չեն կարողանում մարսել, որ Դյուսը համեմատաբար քիչ ներդրումներով մեծ գումարներ է գրպանելու, բայց առայժմ նրա գործունեության մեջ անօրինական բան չեն գտել:

Ռուսաստանի վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինն ինքն է ստորագրել այդ կոնսորցիումի պայմանագիրը՝ 1992-ին, պարոն Դյուսի տանը՝ Բերմուդիայում: Մինչեւ հիմա Դյուսին չի հաջողվել պաշտպանություն ստանալ Համաշխարհային բանկից կամ Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկից, որոնք սովորաբար նման ծրագրերի համար վարկեր են տրամադրում, բայց նա հույսը չի կորցրել:

Արեւմտյան գործարար շրջանները ակնկալում են, որ Դյուսի ծրագրերի ձախողման դեպքում, Ղազախստանը ստիպված կլինի ընդունել իրենց առաջարկած տարբերակը:

Թե այս խիստ կարեւոր եւ միաժամանակ այնքան կնճռոտ հարցը ինչ տիպի զարգացում կունենա, ցույց կտա ապագան: Պայքարը շարունակվում է:

Հ. Օ.

ԹՈՒՐՔԻԱ

Չիլլերը նոր կառավարություն կազմեց

51-րդը երկրի պատմության մեջ

Սկիզբը էջ 1

Պետնախարարներ. Նեջմեթթին Ջեւիերի (Ճշմարիտ ուղի կուսակցության հիմնադիր, վերանշանակված է), Ջավիթ Չաղլար (հիմնադիր), Ալի Մյունիֆ Իսլամօղլու, Այհոն Դողան (վերանշանակված), Էսաթ Քըրաքլըօղլու (վերանշանակված), Ռնա ֆիդդին Շահին, Այվազ Գյոքդեմիր (վերանշանակված), Օմեր Բարութչու, Մեհմեթ Բաթալլը, Բաֆի Թուղ (հիմնադիր), տիկ. Ըշըլայ Սայգըն, Սալիհ Էնսարիօղլու:

Արդարադատության նախարար Բեֆիր Սամի Դաչե (հիմնադիր), ազգային պաշտպանության նախարար Վեֆա Թանըր (հիմնադիր), ներքին գործերի նախարար Նահիթ Մենթեշե (վերանշանակված), արտգործնախարար Ջոշքուն Քըրջա (Թուրքիայի նախկին մշտական ներկայացուցիչ ՆԱՏՕ-ում եւ ՄԱԿ-ում), ֆինանսների նախարար Իսմեթ Աթթիլա (վերանշանակված), ազգային կրթության նախարար Թուրհան Թայան, քաղաքաշինության նախարար Թունջ Բիլգեթ, առողջապահության նախարար Դողան Բարան (վերանշանակված), գյուղատնտեսության նախարար Նաֆիզ Քուրթ (նախկին պետնախարար), աշխատանքի եւ սոցապահովության նախարար Արթեշ Ամիլօղլու, արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Բաֆի Արաչ, էներգետիկայի եւ բնական պաշարների նախարար Շինասի Ալթըներ (կուսակցության գլխավոր քարտուղար), մշակույթի նախարար Քյոսալ Թոփրան (կրթության նախկին նախարար), զբոսաշրջության նախարար Բիլալ Գյունգյոր, անտառտնտեսության նախարար Հասան Էքինջի (վերանշանակված), շրջակա միջավայրի նախարար Համդի Ուչփընարլար (հիմնադիր):

Նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի կողմից կառավարության նոր կազմի հաստատման մասին մամուլի ներկայացուցիչներին անձամբ տեղեկացրեց վարչապետ Չիլլերը: Հոկտեմբերի 6-ի վաղ առավոտյան լրագրողների առաջ նա իր խորին շնորհակալությունը հայտնեց այն կուսակցություններին, հասարակական քաղաքական կազմակերպություններին, որոնք, առաջնորդվելով ազգային շահերով, նպաստել են կառավարական ճգնաժամի հաղթահարմանը: Չիլլերը միաժամանակ տեղեկացրեց, որ շուտով Մեջլիսի քննարկմանը կներկայացնի նոր կառավարության ծրագիրը:

Չիլլերի փոքրամասնական կառավարությունը ի՞նչ կբերի Թուրքիային, դժվար է ասել: Սակայն մի բան պարզ է, որ այն իր գործունեությունը կարող է շարունակել շնորհիվ Ալփարսլան Թյուրքեշի Ազգայնական շարժում կուսակցության ուղղակի եւ Բյուլենթ Էջեւիթի Ժողովրդավարական ձախակողմյան կուսակցության անուղղակի աջակցության: Այդ երկու կուսակցություններն էլ որպես նախապայման Չիլլերից պահանջում են անհապաղ լուծում դնել գործադուլների հարցին, նպաստելով աշխատանքային կոլեկտիվ պայմանագրերի կնքմանը: Այս առնչությամբ հայտնի էր դարձել հոկտեմբերի 5-ին Էջեւիթ-Թյուրքեշ հանդիպումից հետո: Նույն օրը կեսօրին Չիլլերը այցելել էր Թյուրքեշին, ստորագրելով համապատասխան արձանագրություն Ճշմարիտ ուղի եւ Ազգայնական շարժում կուսակցությունների համագործակցության մասին: Եւ այսպես, աջակցությունը դրվել է լուրջ հիմքերի վրա: Իսկ նույն օրը երեկոյան Թուրքիայի ժամանակով 23.00-ին Չիլլերը կառավարության անդամների ցուցակով ներկայանում է Դեմիրելին, վերջինս հավանությունն է տալիս, հոկտեմբերի 6-ի լույս գիշերը հաստատում է ցուցակը: Դրանով էլ վերջ է տրվում 15-օրյա կառավարական ճգնաժամին: Սակայն դա դեռ ոչինչ չի նշանակում: Թուրքիայի առաջ լուրջ խնդիրներ են ծառացել: Թերեւս պաշտոնական Անկարայի ակտիվ քաղաքականությունը եկել է համալրելու դրանց շարքը: Ուրեմն Չիլլերի նոր կառավարության կենսունակությունը պայմանավորված կլինի ոչ թե այլ կուսակցությունների աջակցությամբ, այլ ներքին խնդիրները հաղթահարելու ունակություններով:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Առհասարակ մասնակիցների ցու հելութիւնն ավարտված փառատոնի հասկանալան գծերից մեկն էր: Առաջին հերթին այն կատարված էր «Սերենադ» կամերային նվագախմբի տարիֆային կազմի, դրա գեղարվեստական երիտասարդ ղեկավար Էդվարդ Թոփչյանի հետ (համերգներից մեկի դիրիժորն էր Երեւանի կոնսերվատորիայի ուսանող Հարություն Արզումանյանը): Մեներգիչները եւս մեծ մասամբ երիտասարդներ էին. Սոնա Իգիթյան (դաշնամուր), Սամվել Աբրահամյան (հոբոյ), Ա...

...յկ, ոճային, կոնցերտային դասական, մրեմիերային: Վերջապես, հանի որ փառատոնն անցկացվում է Հայաստանում, հայկական կամերային ստեղծագործությունները չեն կարող անտեսվել: Աննա Մայիլյանի համերգում հնչեցին Տ. Մանսուրյանի եւ Վ. Սանուկյանի մի հանի երգեր, բայց դա հիչ էր փառատոնի՝ առավելապես իտալա գերմանական երգացանկի վրա ազդելու համար:

Իհարկե, կատարված հսկայական աշխատանքի շրջանակներում այս բոլորն աղագայում ըսկեի մանրամաս ...

...ջի մեղմ, բավլցա տեմբրը, երկարաշունչ ընդառությունը (երրորդ մաս), ծայնի վիրտուոզ գեղգեղանքը (հինգերորդ մաս), չխոսելով ինֆնանոսաց կամերային երգեցողության արտահայտիչ ռեչիտատիվների մասին, վճռական ազդեցություն գործեցին ունկնդիրների վրա:

Աննա Մայիլյանը դաշնակահարուհի Մարգարիտ Սարգսյանի հետ համատեղ հանդես եկավ Գրիգոր Սագիստոսից եւ Գրիգոր Նարեկացուց մինչեւ մեր օրերն ընդգրկող հայկական երաժշտության ծրագրով: Նրանք կատարեցին Վարդ Սա...

Վոկալիստները «Աշնանային սերենադում»

Կամերային միջազգային առաջին փառատոնն ավարտվեց

Անգլիացի բարեգործական Արկելեն Խանդեյանի անմոռանալի հայտնություններից սկսված երաժշտական փառատոնն ավարտվեց Գոհար Գասպարյանի մասնակցությամբ կայացած համերգով: Փառատոնի երգչուհին առանձնահատուկ փոխանցեց վոկալիստների բազմաթիվ նկարներն «Աշնանային սերենադ» փառատոնում: Տարբեր, բայց գլխավորապես երիտասարդ սերնդի ներկայացուցիչ այդ երգիչները Սպառատոնին խոսում են հասարակ ապագա:

ռամ Սաստրյան (ջութակ), Սուրեն Շահիջանյան (բաս), իսկ արտասահմանցիներից՝ Իսաբելլա, Իգոր Սկուցկեր (դաշնամուր): Կասկածից վեր է, որ դա ունի իր դրական կողմը: Սակայն փառատոնը կլսեիր նաեւ առավել հայտնի մասնակիցների դեմքում: Օրինակ, ինչպես մոռանանք ժան Տեր Մերկերյանի մասնակցությունը Երեւանի կամերային նվագախմբի հետ (դիրիժոր՝ էմին Խաչատրյան): Իր բոլաժեկի ավանդը ներդրեց նաեւ Ազգային օպերայի տղամարդկանց երգչախումբը (խմբավար՝ Կարեն Սարգսյան): Թեեւ Գ. Շարպանտիեի, Շ. Գունոյի, Ջ. Վերդիի ստեղծագործություններից կազմված ծրագիրը համապատասխանում էր օպերային երգացանկին, երգչախմբի վոկալ ներուժը տրամադրեց բուացիր կամերային երկերի ունկնդրության:

Կասկած չկա, որ փառատոնը հաջողվեց: Գլխավորն այն է, որ դրանով հանդես եկան ապագայի ռիթմը, դասական միջոցները: Իրեն լավ դրսեւորեց փառատոնի վարչական կողմը, առանձնացնելով գովազդային նյութերը, ծրագրերի նվագաղյուն ծախսումները (մեզ համար դա առայժմ հազվագյուտ բան է), ինչպես նաեւ Վարուժան Վարդանյանի, Սամվել Համբարձումյանի, Գարեգին Դավթյանի եւ այլ արվեստագետների գործերի համեստ ցուցահանդեսի աշխատանքը, որոնք զարդարում էին հանդիսասրահների սրահները:

Ընդհանուր առմամբ բարձր գնահատելով առաջին փառատոնը՝ չեմ կարող առաջադի մաղթանքներ չհայտնել: Նախ եւ առաջ, փառատոնի գեղարվեստական ղեկավարությունն այս անգամ անուշադրության էր մատնել ծրագրի հարցը: 17-18-րդ դարերի երաժշտության ակնհայտ գերակշռության հենքի վրա անակնկալ եղավ Ա. Շյոնբերգի եւ Ջ. Թավեների երաժշտության կատարումը: Որոշ ստեղծագործություններ կրկնվում էին, ինչը բացարձակապես անթույլատրելի է 12 օր տեւած փառատոնի համար (այլ բան է, երբ այն տեւեր մի հանի ամիս): Երկրորդ՝ փառատոնը պետք է ստանա անհատական բնույթ, բերեւս բեմա...

...նություններ են: Ուստի անկեղծորեն շնորհավորում եմ նախ եւ առաջ «Սերենադին»՝ երաժշտության տոնական օրերի գլխավոր «մեղավորին»:

Փառատոնի վոկալ համայնապատկերը, ինչպես նշվեց, ներկայացնում էր տարբեր սերունդների երաժիշտների: Գոհար Գասպարյանն օպերայի երգչախմբի հետ կատարեց Պասարագի հատվածներ, իսկ «Սերենադի» հետ՝ Ստրադելլայի, Հենդելի, Շուբերտի, Կանաչյանի գործերից: Առավել ուժեղ տպավորություն գործեց Ա. Ստրադելլայի Pieta signore հայտնի արիան, որը հնչեց վեհ ողբերգականությամբ:

«Սերենադի» հետ երգեց նաեւ Արաքս Դավթյանը: Ա. Վիվալդիի «Հաղթանակած Յուդիթը» օրատորիայի Թաբարականի՝ ծավալուն, տեխնիկապես բարդ արիան առանձնահատուկ արտահայտչականություն ստացավ: Ըստ էության, ցուց վոկալ եւ խոսքային արտահայտչականությունը միշտ էլ ներհատուկ է Դավթյանի կատարմանը: Տվյալ դեպքում այն ընդգծվեց երաժշտության ռեգիստրային հակադրություններով, որոնք Դավթյանին հնարավորություն տվեցին փայլել նուրբ աշխատանքի վարպետությամբ:

Փառատոնի երիտասարդ երգիչները գրեթե հասակակիցներ են: Նրանք կամ նոր են ավարտել Երեւանի կոնսերվատորիան, կամ էլ դեռ ուսանողներ են, բայց բոլորն էլ արդեն համերգային փորձ ունեն: Ամենահարուստ փորձն ունի մեր կոնսերվատորիայի սան Սուրեն Շահիջանյանը, որը վերջին երկու տարիներին ուսանում է Փարիզի ազգային կոնսերվատորիայում եւ այդ ժամանակամիջոցում հասցրել է դառնալ փարիզյան Rotary Club եւ Yamaha International Competition մրցույթների դափնեկիր: Սուրենը Բախի 82-րդ հոգեւոր կանտատի մենակատարն էր (հոբոյի պարտիան կատարում էր Ս. Աբրահամյանը): Կատարման ընդհանուր մակարդակը, Շահիջանյանի վոկալ ոճի զտվածությունը, ավա՛ղ, նվագախմբի աջակցությունը չստացան: Խանգարում էր նաեւ եր գեհոնային ուժեղ ֆոնը: Սակայն երգ...

...նուկյանի մի հանի ռոմանսներ, որոնց մեջ կնշեմ Հ. Թումանյանի բանաստեղծություններով գրվածները: Մայիլյանը երգում է վստահ եւ հավասարակշիռ կերպով: Նա իր սահուն, ջերմ տեմբրով ծայնի հնարավորությունները ծառայեցնում է պատկերավոր արտահայտչականությանը, ուստի հաջողության է հասնում: Ճիշտ է, ժամանակ առ ժամանակ երգչուհին տարվում էր տպիս պաթոսական կրկնությամբ (օրինակ՝ Ռ. Մելիքյանի գործերը կատարելիս), բայց բերեւս դա բխում էր բուն նոտային տեքստից:

Վարդուհի Խաչատրյանը եւ Նունե Գենջոյանը ելույթ ունեցան երկու անգամ. մեներգում էին դաշնակահարուհի Սոնա Իգիթյանի նվագակցությամբ, իսկ 60-80-ական թթ. երաժշտական խոշոր գործիչ Ջարեհ Սահակյանցի հուշերեկոյի ժամանակ՝ «Սերենադի» հետ: Նրանց բնածին երաժշտական ծիրը, ծայնի գերազանց որակական հատկանիշները, կատարողական ծգտումն ակնհայտ էին ամենքի համար: Խաչատրյանի ծայնը գրավում է գեղեցկությամբ, ցածր ռեգիստրի հագեցվածությամբ, ծավալով, իսկ Գենջոյանինը՝ բեբեւությամբ, ճկունությամբ, զուլալ հնչողությամբ: Բայց երկու երգչուհիներն էլ առայժմ գտնվում են կազմավորման փուլում, պետք է ծեւավորվեն ոչ միայն նրանց ծայնային ապարատն ու տրամբեխոնալիզմը, այլեւ երգեցողության ամբողջական, ոճային երգացանկը: Նույն մաղթանքներն եմ ուղղում նաեւ հնարավոր տենոր Եղիշե Մանուչարյանին: Նա բեեւ գեղեցիկ է երգում, բայց չիմինջ ջնջում է երաժշտության տարբեր ժանրերի անհատականացման սահմանները:

Փառատոնն ավարտված է: Երկու տարի հետո կանցկացվի երաժշտական նոր բիեննալե: Եվ իհարկե, ըստ ավանդույթի, այն կրկին կանցկացվի Կամերային երաժշտության տանը (տնօրեն՝ Ռոբերտ Սահակյան), որի հյուրընկալ կոլեկտիվն ամեն ինչ արեց, որպեսզի դեռեւ երաժշտություն ունկնդրի ողջին կայանա:

ՄԵԼՏԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Երեւանի կոնսերվատորիայի
պրոֆեսոր

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Վահե Գոդել. «Երջանիկ եմ, որ հայրենիքում եմ»

Երկար բացակայությունից հետո շվեյցարահայ բանաստեղծ, թարգմանիչ Վահե Գոդելը (վերջին անգամ նա այստեղ էր 1983-ին): Հայ ընթերցողը նրա ստեղծագործությանը ծանոթ է առաջին անգամ 1974 թ. առանձին փոքրիկ ժողովածով լույս ընծայված Արտաշես Ա. փալքանի թարգմանություններից, ինչպես նաեւ համեմատաբար վերջերս 1991-ին գրականագետ Ալեքսանդր Թոփչյանի կազմած «Սոլիտալ» ժողովածուից, որտեղ վերոհիշյալ թարգմանությունները համալրված են Մարո Մարգարյանի եւ Ալեքսանդր Թոփչյանի թարգմանություններով, մասնավորապես «Դուռ» շարքով, որ որ խաճով է առաջին հայացքից «Լուսին», իրականում «կնոջ աճբերի, ան հաղթահարելի, անճանաչելի էության» մարմնավորումը մի փորձ է:

Վահե Գոդելը համաշխարհային բանաստեղծությունը ներկայացնող «Լա 'Դիֆերանս» մատենաշարի հայկական բաժնի հիմնադիրն է (առ այսօր հրատարակված է մատենաշարի գիրքն 300 հատոր), թարգմանել եւ հինգ-յոթ տարի 4 հատորով ֆրանսիական ընթերցողի դատին է ներկայացրել Նարեկացու տաղերը (Մյրեր եւ ներբողներ) եւ Մատյանը (առանձին հատորով). Քուչակի եւ Վարուժանի ստեղծագործությունները դասելով մի յուրատեսակ կամուրջ Արեւելքի եւ Արեւմուտքի, երկու քաղաքակրթությունների միջեւ, որոնց միաժամանակյա կրողն է ինքը:

Ծնվել է հայաստանցի ընտանիքում (Գոդելի հայրը Ռոբերտ Գոդելը ճանաչված լեզվաբան-լեզվագետ է, մայրը հայուհի, ընտանիքում միշտ հնչել է հայերենը). նրան չի փոխել հուզմունքը իր առաջնեւից, ընդհանրապես լոկ ժառանգել է իր ծագումով:

Երեկ ՀԳՄ մեծ դահլիճում կայացած հանդիպումը մի փորձ էր առժանին մատուցելու բանաստեղծ եւ թարգմանիչ Վահե Գոդելին, որի շնորհիվ այսօր ֆրանսերեն են հնչում (եւ շնչում) Նարեկացին, Քուչակն ու Վարուժանը, ինչպես նշեց երեկոյի կազմակերպիչ ՀԳՄ նախագահ բանաստեղծ Ռազմիկ Դավոյանը, նաեւ մի ձայն ՀԳՄ-ն որպես կենսական միավոր վերականգնելու ճանապարհին:

Վահե Գոդելին ողջունեցին, նրա ստեղծագործության հայկական ակունքների, թարգմանական արվեստի, էության հայկականության մասին խոսեցին Ալեքսանդր Թոփչյանը, Արտաշես Ավագյանը, Սերո Խանզադյանը, Մարինե Պետրոսյանը:

Ինքը Գոդելը, իր մասին ասված ջերմ խոսքերը «շատ մեծ գովեստներ» համարելով, նշեց, որ ինքը պարզապես մի միջնորդ է Արեւմուտքի եւ Արեւելքի միջեւ, եւ որ իր բանաստեղծությունը ներշնչված է Նարեկացու եւ հայ ժողովրդի մյուս մեծերի ստեղծագործությամբ: Վերջում բանաստեղծն ընթերցեց Նարեկացու «Աղոթքներից», Վարուժանի «Հեթանոս երգերից» արված իր թարգմանությունները:

ԱՐԵՎ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԳՈՒՅԺ

Վախճանվեց Լեւոն Զավեն Սյուրմելյանը

Հոկտեմբերի 3-ին, 88 տարեկան հասակում, ԱՄՆ-ում վախճանվեց ամերիկահայ անվանի գրող Լեւոն Զավեն Սյուրմելյանը:

Հեղինակին ճանաչում եւ մեծ համբավ են բերել ինքնակենսագրական «Ձեզ եմ դիմում, տիկնայք եւ պարոնայք» եւ «98.6 աստիճան» ինքնակենսագրական վեպերը: Կալիֆորնիայի համալսարանի պրոֆեսորը, որի «Վիպագրության տեխնիկա» աշխատությունն ամերիկյան բարձրագույն դպրոցներում օգտագործվում է որպես ձեռնարկ, նաեւ անգլերեն է թարգմանել «Սասնա ծռեր» դյուցազնավեպը, որը մեծ ընդունելության արժանացավ:

ՄՐՑԱՆԱԿ

Նոբելյան՝ Սբիմուս Հեննին

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Գրականության ասպարեզում 1995 թվականի Նոբելյան մրցանակը որոշվել է շնորհել իռլանդացի բանաստեղծ Սբիմուս Հեննիին: Նա այդ մրցանակին է արժանացել «հատուկ պոետիկ շնորհի եւ հնարավորության» համար: Հիշեցնենք, որ Նոբելյան մրցանակի այս տարվա դափնեկիր հավակնորդների թվում էր նաեւ հայ բանաստեղծ Արտեմ Հարությունյանը:

Գալերեան շնորհանդեսով Երեւանում

Երեկ Ex-voto ի ցուցասրահում TAAK art modern գալերեան ներկայացրեց «Հայկական դրամանիշի նախագիծ» անունը կրող ցուցահանդեսը, որին մասնակցում են կոնցեպտուալիստ արդեն հայտնի անուններ՝ Արա Հովսեփյան, Արախս Ներկարարյան, Արթուր Սարգսյան, Ազաս, Միեր Ազատյան, Սամվել Բաղդասարյան Սէվ, Գրիգոր Խաչատրյան եւ այլք: Գալերեան ծեւավորվել է 1992-ին եւ հասցրել է հինգ ցուցահանդեսով ներկայանալ, երեքը՝ Բեռլինում, երկուսը՝ Կիեւում: Երեկվա բացված ցուցահանդեսը գալերեայի շնորհանդեսն էր Երեւանում: Ցուցահանդեսի մասին ավելի մանրամասն «Ազգի» մոտակա համարներում:

ԱՅՍՕՐ

Գյումրիի Վարդան Աճեմյան թատրոն

Այսօր Սունդուկյանի թատրոնի բեմում Աճեմյան թատրոնը կներկայացնի Շանթի «Ինկած բերդի իշխանուհին» պիեսը: Սկիզբը ժամը 17-ին:

«Մեսրոպ» թատրոն

Այսօր թատրոնը կներկայացնի Ա.Արամսարյանի «Ուիլլի, Թիբի, Ջիգ, եւ Ե ռեն էլ մի աղջիկ» պիեսը, իսկ վաղը՝ Ալդո Նիկոլայի «Աղետախտ տղամարդիկ»: Սկիզբը՝ ժամը 17-ին:

CONCERT AGS AGENCY

ԱԳՍ ՀԱՄԵՐԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ

ԱԼԼԱ ՊՈՒԳԱՉՈՎԱՅԻ եւ ՖԻԼԻՊ ԿԻՐԿՈՐՈՎԻ

համերգային տոմսերը Երեւանում եւ քաղաքամերձ շրջաններում իրացնելու համար:

ՎՃԱՐՈՒՄԸ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ

Ցանկացողներին խնդրվում է ներկայանալ անձնագրով. «Անի» հյուրանոց, 503, 508 սենյակներ կամ զանգահարել 594503, 594508 հեռախոսներով:

CONCERT AGS AGENCY

AGS նորաստեղծ համերգային գործակալությունը հրավիրում է հոկտեմբերի 24-ին եւ 25-ին «Հրազդան» մարզադաշտ

«ԱՍՏՂԱՅԻՆ ԱՄԱՌ»

վերջին տոնական շոու ծրագրի փակմանը Երեւանում:

ԴՈՒՔ ...

ԱԼԼԱ ՊՈՒԳԱՉՈՎԱՅԻՆ ՖԻԼԻՊ ԿԻՐԿՈՐՈՎԻՆ

Տոնական հրավառությունից հետո ՊԱՊ աստղերի կանցկացնի փոխադրում:

Ծրագրի եկամտից գումար կհատկացվի վիրավոր ազատամարտիկների բուժմանը եւ զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին:

Տոմսերը վաճառվում են Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնի, Ֆիլհարմոնիայի տոմսարկղերում, «Անի» հյուրանոցի առաջին հարկում, «Ավիատրանս» գործակալությունում, Արաբկիր թիվ 6 ծառայության տակ, մետրոյի բոլոր կայարաններում եւ մարդաշատ վայրերում:

Շտապեցեք, վերջին 15 օրում տոմսերը կրկնակի թանկանալու են:

Մեր հասցեն «Անի» հյուրանոց 503, 506, 508 սենյակներ: Հեռ. 565343, 594508, 594503

digitised by A.R.A.R.@

ԵՎՐՈՊԱ-96

Այսօր հրավիրում է «Հրազդանը»

Մեծ ֆուտբոլի օր Երևանում՝ Հայաստան-Բելգիա

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Այսօր «Հրազդան» մարզադաշտում, ժամը 20-ին կսկսվի «Եվրոպա-96»-ի առաջնության նախնական փուլի երկրորդ խմբի մրցաշարի եզրափակիչ փուլի հանդիպումներից մեկը: Հայաստանի ազգային հավաքականը կընդունի Եվրոպայի ուժեղագույն հավաքականներից մեկին՝ Բելգիայի թիմին: Ֆուտբոլասերներից շատերն արդեն տեղյակ են, որ Բելգիայի հավաքականը գործնականում զրկվել է Եվրոպայի առաջնության եզրափակիչի ուղեգրից: Սակայն բելգիացիների համար փաստորեն երևանյան խաղը զալիս մրցաշրջանում սկսվելիք աշխարհի հերթական առաջնության ընտրական փուլի մրցաշարին նախապատրաստվելու և տարանցավոր երիտասարդ ֆուտբոլիստներին փորձարկելու հիանալի առիթ է: Իսկ հավանական է, որ Բելգիայի հավաքականի ղեկավարները առիթը կօգտագործեն իրենց դրսևորելու լավագույն կողմերով և ամրապնդվելու երկրի գլխավոր թիմում: Անկախ մարզական նշանակությունից բելգիացիների կողմից խաղի նկատմամբ լրջությունը բացատրվում է նաև նրանով, որ զգալիորեն բարձրացված հավաքականի հետ Երևան են ժամանել նաև մի քանի փորձառու խաղացողներ: Մի խոսքով այսօր սպասվում է անշահ հետաքրքիր և գրավիչ մրցակցություն: Հայաստանի հավաքականն էլ կարող է ուժեղ մրցակցի հետ խաղն օգտագործել որպես աշխարհի առաջնության խաղերին լավագույն ձևով նախապատրաստվելու հնարավորություն: Կարծում ենք, որ մեր

Մարկ Դեգրիզը

ֆուտբոլիստները կխաղան համարձակ ոճով և կձգտեն անակնկալ մատուցել ֆուտբոլասերներին: Ինչպես և Հայաստանի հավաքականի մյուս բոլոր մրցակիցները, Բելգիայի հավաքականն էլ Երևան ժամանեց խաղի անմիջապես նախօրեին:

Բելգիական ֆուտբոլը հարուստ պատմություն ունի: Վերջերս նշվել է նրա 100-ամյա հոբելյանը: Բելգիայի հավաքականը միշտ էլ ուժեղ մրցակից է եղել աշխարհի ցանկացած թիմի համար: Բելգիացիները հաստատուն հաջող են հանդես եկել Եվրոպայի առաջնություններում: Նրանք 1972 թ. դարձել են 3-րդ մրցանակակիր, իսկ 1980 թ. Եվրոպայի փոխչեմպիոն: Ուշագրավ է, որ խմբային մրցաշարերի սկսվելուց առաջ, Ֆրանսիայի «Էկիպ» թերթը գնահատելով թիմերի հնարավորությունները՝ 2-րդ խմբում 1-ին տեղը տվել էր իսպանացիներին, իսկ 2-րդը՝ Բելգիայի հավաքականին: Սակայն դանիացիները հերթական անգամ խառնեցին խաղաքարտերը:

2-րդ խմբի մրցաշարային աղյուսակը

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իսպանիա	8	7	1	0	21-3	22
2. Դանիա	8	5	2	1	15-7	17
3. Բելգիա	8	3	2	3	14-12	11
4. Մակեդոնիա	8	1	3	4	8-14	6
5. Հայաստան	8	1	2	5	4-12	5
6. Կիպրոս	8	1	2	5	4-18	5

Այսօր ժամը 14-ին Աբովյանի քաղաքային մարզադաշտում մրցելու են Հայաստանի և Բելգիայի մինչև 21 տարեկան ֆուտբոլիստները:

Երիտասարդական հավաքականների մրցաշարային աղյուսակը

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Իսպանիա	7	5	2	0	19-4	17
2. Բելգիա	7	4	2	1	21-7	14
3. Դանիա	7	4	0	3	21-14	12
4. Մակեդոնիա	8	4	0	4	14-20	12
5. Կիպրոս	7	2	0	5	7-21	6
6. Հայաստան	8	1	0	7	8-24	3

ՌԵԿՈՐԴՆԵՐ

Դարի ալպինիստը

Աշխարհում շատերին է ծանոթ իտալացի 50-ամյա ալպինիստ Ռեյնհոլդ Մեսսների անունը: Նա մի անսովոր մարդ է, որը 20 տարիների ընթացքում կարողացել է բարձրանալ Էվերեստի

14 լեռնագագաթներ, որոնց բարձրությունն անցնում է 8000 մետրից: Մեսսներն առ այսօր աշխարհում առաջինն է, որ միայնակ, այն էլ առանց թթվածնի սարքավորումների, բարձրացել է Էվերեստի լեռնագագաթը: Նա ծայրեծայր կտրել անցել է Անտարկտիդայի ցամաքամասը, եղել Գրենլանդիայի սառցադաշտերում: Ավելին, Ռեյնհոլդ Մեսսները 41 օրում Ավստրալիայի և Իտալիայի Տիրոլյան լեռնաշղթայում 300 լեռնագագաթներ է բարձրացել, կատարելով 1000 կմ լեռնային արշավ: Աշխարհում մինչև այսօր ոչ ոք չի կարողացել գերազանցել Ռեյնհոլդ Մեսսների ռեկորդները: Մեսսները հայտարարում է, որ իր համար կարևորը ռեկորդները չեն, այլ այն բերկրանքը, որ նա ստանում է բնության մեջ ապրելով և նրա օրենքները յուրացնելով: «Ամենից առաջ կյանքը պետք է սիրել», հայտարարում է Մեսսները: Նա ապրում է Տիրոլյան լեռնաշղթայի հյուսիսային մասում, մարդկությունից հեռու մի մեծ բերդում, որը նման վում է բնության մեջ բանգարանի: Մեսսները իր արշավների ժամանակ երբեք որևէ դրոշակ չի տնկել լեռների գագաթներին: «Դրոշակ դնելը վտանգավոր է: Տեսեք պատմությունը՝ 30-ական թթ. գերմանացի մի ազգայնամոլ ալպինիստ՝ Վիլլի Մերկել անունով, ֆինանսավորվելով Ադոլֆ Հիտլերի կողմից, շատ մոտ էր Հիմալայան լեռնագագաթին տեղադրելու նացիստների դրոշակը», հայտարարում է Մեսսները: Անկրկնելի ալպինիստը արդեն ծանձրացել է Հիմալայան լեռները բարձրանալուց: «Հիմա տեխնիկական առաջադիմության պտուղով և նոր սարքավորումների շնորհիվ մի քիչ փորձ ունեցող ալպինիստը 24 ժամվա ընթացքում կարող է առանց դժվարությունների հասնել Էվերեստի գագաթ»: Մեսսներն ուզում է իր արշավները կազմակերպել նոր միջավայրում: Օրինակ, Հյուսիսային բևեռով կտրել Սիբիրի և Կանադայի միջև 2000 կմ տարածությունը՝ հետևելով նորվեգացի Նանսենի ճանապարհին: Ռեյնհոլդ Մեսսները իրոք 20-րդ դարի ամենաբացառիկ ալպինիստն է:

ՃԱԿԱՏԱԳՐԵՐ

ԱՄՆ-ի 1950 թ. հաղթանակը անգլիացիների նկատմամբ

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում անցյալ տարի տեղի ունեցած ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում մրցումների կազմակերպիչների հաշվով կայքերը ոչ մնաց մոռացության տալին Բրազիլիայում տեղի ունեցած աշխարհի առաջնության ժամանակ 1950 թ. հունիսի 29-ին ԱՄՆ-ի հավաքականի մարզական հրաշքը, որ կարողացավ 1-0 հաշվով հաղթել ֆուտբոլի հայրենիքի թիմին՝ Անգլիայի հավաքականին: Այնուամենայնիվ, ամերիկացիները չեն կարող մոռանալ այդ պատմական հաղթանակը: Մեծ հաղթանակից 45 տարի անց «ԱՄՆ-ն այսօր» հանդեսը որոշեց փնտրել խաղի ամերիկյան հերոսներին: Եւ նրան հաջողվեց գտնել դրանցից մի քանիսին: Մեկը ծխարկիչ է դարձել, մյուսը նավահանգստում բեռներ է բեռնում, երրորդը ավտոարժիչներ է նորոգում, իսկ վեցն արդեն մահացել են: Բայց խաղացողներից մեկը ունեւ երկու որդի, որոնցից մեկը 1975 թ. դարձավ ԱՄՆ-ի ամենալավ, պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլիստը: Իսկ 1950 թ. հավաքականի դարպասապահը դարձել է զազատ վաճառող, որը 1976 թ. բաղեց պատմական այդ հավաքականի ղեկավարին: Ամերիկացի այն ֆուտբոլիստը, որը գրավել էր Անգլիայի հավաքականի դարպասը Ջո Գաէտենս անունով, խաղացել է Փարիզի «Ռասսինգ» թիմում, հետո հանդես է եկել Արես Ֆաղամում: Բայց հետո ինչպիսի՞ն է եղել նրա ճակատագիրը, ոչ ոք չգիտի և չի կարողանում գտնել Գաէտենսի հետքերը: Ոմանք ասում են, թե նրան տեսել են Հայիթի կղզում, որը Ջո Գաէտենսի հայրենիքն է: Ըստ այդ լուրերի, իբր Գաէտենսը 1960-70-ական թթ. քաղաքական բանտարկյալ է դարձել: Սա է պատմությունը, որ շարունակություն ունի: Գ. Ս.

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Չարլտոն անունով իռլանդացին

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ,
Վալանս, Ֆրանսիա

Ջեկի Չարլտոնը, ինչպես ամեն մի իռլանդացի, որական խմում է մի քանի լիտր իռլանդական ավանդական խմիչք գարեջուր: Ջեկի Չարլտոնը, ինչպես ամեն մի իռլանդացի, սիրում է իր մոտիկ շրջապատին ներդնել: Իռլանդիայի ազգային հավաքականի մարզիչ «Մեծ Ջեկը», ինչպես կոչում են Չարլտոնին, անգլիացի լեգենդար ֆուտբոլիստ Բոբի Չարլտոնի եղբայրն է և ծնվել է Անգլիայում: Իռլանդացիների համար, որոնք պայքարում են անգլիացիների դեմ, դա նշելի մի մեծ խնդիր է: «Ծնվել եմ Անգլիայում, բայց անգլիացի չեմ, քանի որ ծնվել եմ Tyneside կոչված վայրում, որը Շոտլանդիայի հետ սահմանի մոտ է գտնվում», հայտարարում է Չարլտոնը: Բայց Ջեկի Չարլտոնի այս խոսքերն իրականությանը չեն համապատասխանում, քանի որ նա 1966 թ. աշխարհի առաջնության ժամանակ դարձավ Անգլիայի հավաքականի հետ: Բայց 30 տարի անց Չարլտոնը կարողացավ Իռլանդիայի մայրաքաղաք Դուբլինի «Պատվավոր քաղաքացի» դառնալ, ինչը շատ մեծ հաջողություն է մի «անգլիացու» համար, բեկում նա ծագումով լինի իռլանդացի: Ըստ որոշ լուրերի, Ջեկի Չարլտոնը խենթ սիրել սկսել Դուբլինի արձաններում, որ նա հաճախ լինում էր ջին խմելու համար: Բայց 1986-ից ի վեր, երբ Չարլտոնը դարձավ Իռլանդիայի հավաքականի մարզիչ և թիմը երկու անգամ դուրս բերեց աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլ, իռլանդացիների հպարտությունն ու ազգային սերն ավելի մեծացավ: Ջեկի Չարլտոնի շնորհիվ Իռլանդիայի հավաքականը 1987-ին հաղթել է Անգլիայի հավաքականին և իրավունք ստացել մասնակցելու Գերմանիայում կայացած «Եվրոպա-88»-ի եզրափակիչ խաղերին: Անցյալ տարի Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում տեղի ունեցած աշխարհի 15-րդ առաջնությունում Իռլանդիայի հավաքականի ղեկի մոտ կանգնած Ջեկի Չարլտոնն ամեն օր առիթն օգտագործում էր բողոքելու ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիայի դեմ և բողոքում էր ամեն ինչի համար: Երբ Իռլանդիայի հավաքականը իր վերջին խաղն անցկացրեց Նորվեգիայի հավաքականի դեմ և պարտվելով հրաժեշտ տվեց աշխարհի առաջնությանը, այդ հանդիպման ընթացքում Չարլտոնին պատժել էին, ստիպելով խաղադաշտի տարածքից դուրս գալ և տրիբունայից հետևել խաղի ընթացքին: ՖԻՖԱ-ի ղեկավարները ծոռ պտով էին նայում նրան: Բայց դա Ջեկի Չարլտոնին չէր անհանգստացնում: Նա խաղից հետո երազում էր շուտափույթ վերադառնալ Իռլանդիա և զբաղ ձկնորսությամբ:

ՇԱԽՄԱՏ

Անանդը հաշտվել է պարտության մտքի հետ

Նյու Յորքում շարունակվող Պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի վարկածով շախմատի աշխարհի առաջնության Կասպարով-Անանդ մրցամարտի 15-րդ պարտիայում արագորեն արձանագրվեց այսպես կոչված գրոսմայստերական ոչ ոքի: Կողմերը կատարեցին ընդամենը 16 քայլ: Նման արագ ոչ ոքին խոսում է այն մասին, որ հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդը հոգեբանորեն արդեն հաշտվել է պարտության մտքի հետ, մանավանդ որ 15-րդ պարտիայում խաղում էր սպիտակներով: Օբյեկտիվորեն, իհարկե, և րեւի հնարավոր էլ չէ մնացած հանդիպումներում բեկում մտցնել Կասպարովի պես շախմատիստի հետ մրցախաղում: Այնպես որ, մրցախաղի գլխավոր հարցի պատասխանը հայտնի է, մնում է միայն սպասել, թե ինչ հաշվով կավարտվի այն:

Է Վ Ր Ի Կ Ա

Առաջարկում ենք հետևյալ աշխատանքները՝

բանվոր,
ատաղձագործ,
բարձմանիչ,
ծրագրավորող,
օպերատոր,
շեֆ խոհարար,
խոհարար,
մատուցող-մատուցողուհի,
վարորդ իր ավտոմեքենայով,
բարմեն,
տնտեսագետ:

Աշխատավարձը մինչև 180 $ ըստ կուրսի

Հասցեն՝ Երևան, Մովսիսյան 35

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ ԱԿԱՆ

1000 կմ/ժ արագություն ավտոմեքենայով

1983 թ. հոկտեմբերի 4-ին Նևադայի անապատի Բլաք Ռոք տեղանքում անգլիացի Ռիչարդ Նոբլը սահմանել էր աշխարհում ամենաարագ ընթացող ավտոմեքենայի ռեկորդը, հասնելով ժամում 1019, 467 կմ արագության:

Նրա Thrust-2 մեքենան «Ռոլս Ռոյս» ֆիրմայի օդանավի շարժիչ էր կրում և նման էր օդանավի:

Thrust Supersonic car ֆիրման ցանկանում է մի նոր ռեկորդ սահմանել և դրա համար հատկացրել է 6 մլն դոլար: Առաջին փորձարկումները պետք է տեղի ունենան նույն Բլաք Ռոք տեղանքում, Նևադայի անապատում: Բայց մինչև այսօր այս ֆիրման չի ընտրել կառուցվող ավտոմեքենայի վարորդին: Պատրաստվող ռեկորդի պատասխանատուները հայտնեցին, որ այն պետք է լինի ռազմական օդաչու, քանի որ այս արագության հաղթահարման համար միայն օդաչուների ռեֆլեքսներ են անհրաժեշտ:

Օդանա՞վ է դա, թե՞ ավտոմեքենա: Առաջին փորձարկումները սպասվում են 1995 թ.:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

իտալական ծխոր (90-15)
30 կգ փաթեթներով:
Լուսացույց տեղեկությունների համար
զանգահարել 562393
(ժ. 9:30-11:30):

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայ մարզական լրագրողների «Նավասարդ» համազգային ակումբը տպագրության է պատրաստել Ֆուտբոլի հանրագիտարան, որն իր տեսակի մեջ առաջինն է մեր իրականության մեջ: Գունավոր, շքեղ կազմով այդ ձեռնարկն անհրաժեշտ տվյալներ է պարունակում համաշխարհային ու հայկական ֆուտբոլի մասին. կենսագրականներ, լուսանկարներ, խաղային տերմինների ու դրվագների մեկնաբանություն, առանձին բաժին՝ վիճակագրություն, գծապատկերներ և այլն, մի խոսքով՝ ֆուտբոլ բառի ամենայնիվ:

Շատ քիչ ժողովուրդներ ունեն ֆուտբոլի սեփական հանրագիտարան և այս առումով մեր ֆուտբոլասերների ու մասնագետների համար լավ առիթ է ստեղծվել մայրենի լեզվով նման ձեռնարկ ունենալ անձնական գրադարանում: Եւ քանի որ հանրագիտարանը լույս է տեսնելու սահմանափակ տպաքանակով, ավելի նպատակահարմար է այն ձեռք բերել բաժանորդագրության միջոցով, որը և այսօրվանից կազմակերպում է «Նավասարդը»: Պայմանների ծանոթանալու համար դիմեք մեզ հետևյալ հասցեով՝ Երևան, Ե. Քոչարի 13, 5-րդ հարկ, բնակարան 60 կամ զանգահարել 27-02-27:

Շտապեք բաժանորդագրվել և չմնալ ձեռնունայն:

«ՆԱՎԱՍԱՐԴ»

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ԾԱՆՐ ՀԵՏՔԵՐՈՎ**

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Բոսնիայում հրադադար հոկտեմբերի 10-ից. վե՞րջ չորսամյա արյունահեղ պատերազմին

Հոկտեմբերի 5-ի երեկոյան ԱՄՆ-ի նախագահ Քլինթոնը հայտարարեց, որ ձեռք է բերվել Բոսնիայում հոկտեմբերի 10-ից կրակի դադարեցման մասին համաձայնություն այն ի մասին, որ կողմերից և ոչ մեկը հարձակողական գործողություններ չի սկսի, իսկ հոկտեմբերի 25-ից հակամարտող բոլոր կողմերի մասնակցությամբ ԱՄՆ-ում բանակցություններ կսկսվեն խաղաղ կարգավորման համար: Կրակի դադարեցման պայմանների մեջ է մտնում նաև Սարաևոն գազով և էլեկտրաէներգիայով մատակարարելը: Ավելի ուշ Ամերիկայի Պետքարտուղարության ներկայացուցիչ Նիկոլաս Բյոռնսը ճշտեց մանրամասները: Նրա խոսքերով, նախկին Հարավսլավիայում ԱՄՆ-ի հատուկ բանագնաց Ռիչարդ Հոլբրուկին հաջողվել է հաղթահարել Բոսնիայի հակամարտող բոլոր կողմերի փոխադարձ անվստահությունն ու զարգացնել Ժնևում սկսված երկխոսությունը: Ըստ Ժնևյան համաձայնության Բոսնիա-Հերցեգովինան մնում է միասնական պետություն իր այժմյան սահմաններում: Բոսնիան պետք է բաղկացած լինի երկու համայնքից՝ Բոսնիայի սերբերի և Մահմեդա-խորվաթական դաշնությունից: Հոկտեմբերի 25-ից ԱՄՆ-ում կսկսվեն բանակցություններ հակամարտող կողմերի միջև: Այդ բանակցությունների ժամանակ կնախապատրաստվեն վերջնական համաձայնություններ, որոնք կընդգրկեն տարածքների բաժանման պայմանագրերում և սահմանադրական կառուցվածքի, ինչպես խաղաղության և Բոսնիայի պետական կառուցվածքի մասին համաձայնագրերում: Բոլոր կողմերի փաստաթղթերն ու ծրագրերը կներկայացվեն, և խաղաղության հասնելու համար պատվիրակները պետք է ընդունեն դժվարին որոշումներ: Բանակցություններում ներկայացված կլինեն երեք կողմ. Բոսնիայի և Խորվաթիայի կառավարությունները, ինչպես նաև Սերբիայի և բոսնիական սերբերի համատեղ պատվիրակությունը: Բանակցություններին կմասնակցեն նաև 3 միջնորդներ՝ ներկայացուցիչներ ԱՄՆ-ից, Եվրամիությունից և Ռուսաստանից: Բանակցությունները ծրագրվում է անցկացնել 1979 թ. Քեմփ-Դեյվիդյան բանակցությունների նման: Միակ տարբերությունն այն կլինի, որ բանակցությունները կանցկացվեն ոչ թե Քեմփ-Դեյվիդում, այլ ԱՄՆ-ի արևելյան ծովափի ուրիշ վայրում: Միացյալ Նահանգների նախագահը չի մասնակցի բանակցություններին, որպեսզի չգրավի հասարակության ուշադրությունը: Բանակցությունների վայրը պետք է լինի մեկուսացված, որտեղ երկխոսությունն ընթանա ծանրամասն կարգով: Շենքը պետք է մեծ լինի, քանի որ 3 երկրների դելեգացիաներից բացի, այնտեղ պետք է տեղավորվեն նաև նրանց խորհրդականները: Սկզբում 3 միջնորդները՝ ԱՄՆ-ի, Եվրամիության և Ռուսաստանի ներկայացուցիչները, յուրաքանչյուր պատվիրակի հետ առանձին կհանդիպեն: Ժամանակ առ ժամանակ կանցկացվեն լիակազմ նիստեր, որոնց ընթացքում բոլոր կողմերը կհավաքվեն երես առ երես զրուցելու: Բանակցությունները շատ երկար և դժվարին կլինեն: Չորսամյա արյունահեղ պատերազմից և հաշտեցման բազմաթիվ անհաջող փորձերից հետո երեք կողմերը կհավաքվեն միասին, որպեսզի որոշեն, թե ինչպես են տարածքները բաժանելու և ինչպես են համատեղ աշխատելու ապագա բոսնիական կառավարությունում:

Հակամարտող բոլոր կողմերը հայտնել են, որ այս անգամ կրակի դադարեցման մասին համաձայնագիրը կկատարվի: Որպեսզի խախտումները բացառվեն և խաղաղության համաձայնագիրը կատարվի, ՆԱՏՕ-ն պատրաստվում է 50 հազար զինվոր և սպա ուղարկել Բոսնիա: Նախապատրաստություններն արդեն սկսվել են, չնայած, որ գործողությունների մանրամասները հայտնի կդառնան միայն այն ժամանակ, երբ համաձայնությունում կհաստատվի համապատասխան հոդված: Քլինթոնի վարչակազմը արդեն հայտնել է զորք հատկացնելու պատրաստակամությունը: Այժմ Վիլյամսբուրգում տեղի է ունենում ՆԱՏՕ-ի անդամ երկրների պաշտպանության նախարարների հանդիպում, որի ընթացքում հայտնի կդառնա, թե յուրաքանչյուր երկիր որքան զորք է համաձայն տրամադրել: Հիմնական զորքերը պետք է լինեն ԱՄՆ-ից 25 հազար, Մեծ Բրիտանիայից երևի 15 հազար, և Ֆրանսիայից: Խորհրդակցության մասնակիցները կիսում են Մ. Նահանգների այն կարծիքը, որ բոլոր գործողությունները պետք է ընթանան ՆԱՏՕ-ի հրամանատարության ներքո և չպետք է տևեն 9-12 ամսից ավելի: Նոր ուժերը լավ զինված կլինեն և ընդունակ կլինեն հաղթահարել իրադարձությունների անսպասելի զարգացումներից առաջացած ցանկացած բարդությունները: Անգլիացիների կարծիքով, ցանկացած ազգային առանձնության հաջողությունը կախված է նախևառաջ ճանապարհային առավելությունից: ՆԱՏՕ-ն համաձայնված է, որ միացյալ ուժերի կազմում լինեն նաև այդ կազմակերպության կազմի մեջ չմտնող երկրների զինված ուժեր: Խոսքը նախևառաջ Ռուսաստանի և մահմեդական երկրների մասին է: Ռուսաստանը, չցանկանալով դիտողի դերում մնալ, պնդում է, որ միացյալ ուժերը համատեղ հրամանատարություն ունենան: ՆԱՏՕ-ի ղեկավարությունը համաձայն չէ: Այդ հարցը դեռևս չի լուծվել: Ինչ վերաբերում է ՄԱԿ-ի զորքերին, ապա, ինչպես վերջերս հայտնեց ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին, ՄԱԿ-ը այժմ միջոցներ չունի Բոսնիայում խաղաղարար ուժեր պահելու համար:

ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍ.

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ղալին անհանգստացնում է Ֆրանսիային

Ֆրանսիական L'Exspress հանդեսի սեպտեմբերի 28-ի համարից իմանում ենք, որ մինչ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի մանդատն ավարտվում է 1996 թ-ին, Ֆրանսիան, որը վճռորոշ դեր էր խաղացել Բուտրոս Ղալիի ընտրությունում, անհանգստացած է այն բազմաթիվ բեռնաժիներից, որ ստեղծեց իր գլխին այդ ֆրանսամոլը: Նրա տարիքը (72 տարեկան է), տրամադրության հանկարծակի փոփոխությունները եւ, մանավանդ, բռնամանը Վաշինգտոնի նկատմամբ անչափ մեծ արգելակիչներ են նորից վերընտրվելու: Նախաժամ, Ֆրանսիայի որոշ պատասխանատու անձինք ճնշարկման են դնում գլխավոր քարտուղարի մանդատի տեւողության վերանայման հարցը, որպեսզի ներկայիս հինգ տարվա փոխարեն այն ունենա յոթ տարվա ժամկետ, փաստում է L'Exspress-ը: Ա. Մ.

Դինարում ստորերկրյա նոր ցնցումներ

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն՝ հոկտեմբերի 5-ին, ժամը 18-ի սահմաններում, Դինարում տեղի ունեցավ Ռիխտերի սանդղակով 4,5 բալ ուժգնությամբ երկրորդ ստորերկրյա ցնցումը: Կիսաքանդ շենքերը լրիվ փլուզվեցին, իսկ մինչ այդ անվնաս մնացած շենքերը զգալի վնասվածքներ ստացան: Ինչպես նշում է հեռուստատեսությունը, 35 հազար բնակչություն ունեցող Դինարում այժմ մնացել է մոտ 10 հազար մարդ: Շուրջ 25 հազար մարդ անցյալ երեքշաբթի օրվանից, երբ սկսվեցին առաջին ցնցումները, եւ հատկապես հոկտեմբերի 1-ի հզոր երկրաշարժից հետո, լքել են խաղաղը: Մինչդեռ Դինարում փրկարար աշխատանքները շարունակվում են: ՄԱԿ-ի շրջանակներով ստացվել է 1500 վրան: Ընդհանուր առմամբ ստացվել է 4000 վրան: Չնայած յուրաքանչյուր երկուսուկես մարդուն հասնում է 1 վրան, բայց դարձյալ վրանների զգալի պակաս է զգացվում: Ենթադրվում է, որ վրանները վաճառվում են: Քաղաքում գողության դեպքերը զանգվածային բնույթ են կրում: Գողությունները կանխելու նպատակով Դինարից դուրս եկող բոլոր ճանապարհներին անվտանգության ուժերի կողմից ուժեղացված հսկողություն է սահմանվել: Անվտանգության ուժերը հսկում են նաեւ խաղաղի փողոցներն ու արվարձանները:

Համընդհանուր գործադուլը Թուրքիայում շարունակվում է

6 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՏՐՏ: Համընդհանուր գործադուլը դադարեցնելու հետ կապված խնդիրները քննարկելու նպատակով, կառավարության ներկայացուցիչները եւ Թուրք իշի (Թուրքիայի աշխատանքի համընդհանուր կոնֆեդերացիա) նախագահության անդամները դարձյալ հանդիպեցին: Ինչպես նշում է հեռուստատեսությունը, յուրաքանչյուր ժամ շարունակ կողմերը քննարկում էին աշխատավորների աշխատավարձի նոր դրույքաչափերը: Բանակցությունների հերթական փուլն ավարտվեց: Հանդիպման ավարտից հետո Թուրք իշի նախագահ Բայրամ Մերալը լրագրողներին ասաց. «Օրեգոր խորացող սղաճի պայմաններում կառավարությունը ընտրել է աշխատավարձի բարձրացման անճշտ տարբերակ, որի հետեւանքով աշխատավորներն օգտվելու փոխարեն ավելի շատ կվնասվեն: Կառավարության ներկայացրած նման առաջարկները մեր կողմից անընդունելի են: Գործադուլը կշարունակվի»: Գ. Չ.

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Իրան. Ռուս մասնագետները կշարունակեն աշխատել Բուշերում

Ռուսաստանի ատոմային էներգիայի փոխնախարար Միխայլենկոն Ռոյթեր գործակալությանը հայտարարել է, թե ռուսական մասնագետները Իրանում աշխատում են ըստ ղլանի եւ մտադիր չեն դադարեցնել աշխատանքները: Ռուսաստանը Բուշերում կառուցում է 3 ատոմային ռեակտոր եւ ավարտում է եւս մեկի շինարարությունը, որը սկսված է եղել դեռեւս յորթանասունական թվականներին:

Ֆրանսիան տարեկան արտաքսելու է 20 հազար տարագիրների

Պաշտոնական տվյալներով՝ 4 միլիոն արտասահմանցի Ֆրանսիայում օրինական ձեւով է ապրում, իսկ մոտավորապես 1 միլիոն՝ անլեգալ: Ֆրանսիական կառավարությունը որոշում է ընդունել երկրից արտաքսել տարեկան 20 հազար անլեգալ տարագիրների: Ի կատարումն այդ որոշման՝ օրերս հատուկ ավիաուղերով Ռումինիա է արտաքսվել 53 անլեգալ տարագիր: Գ. Է.

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ

«ԱԴԱՄԱՆԴ»

ԱՊՐԱՆՔԱՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱՆ

հրավիրում է իրավական և ֆիզիկական անձանց I և II թողարկման պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի (ՊԿՊ) աճուրդներին:
Ձեռք բերելով ՊԿՊ, դուք կստանաք տարեկան 30-70 տոկոս պետության կողմից երաշխավորված և չհարկվող շահույթ:

Աճուրդները կկայանան սկսած հոկտեմբերի 9-ից՝ ամեն երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ, ժ. 12:30-ին:

Բորսայում դուք կարող եք նաև գնել և վաճառել փաշաներներ և զանձապետական հասարակ մուրհակներ:
Ձեզ կսպասարկեն ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից լիցենզավորված պրոֆեսիոնալ բրոքերները:
Սկզբնական աճուրդների մուտքը անվճար է:

Հասցեն՝ Երևան, Մարշալ Բաղրամյան 1, Երիտասարդության պալատ:
Հեռ. 53-04-33, 56-48-83

«ՄԱՅՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔ»

ՀԵՌՈՒՍՏԱԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

7.10.1995 ՇԱԲԱԹ
18.00 Տեսաֆիլմ. «ԱՄՊԵՏՆԵՐ»
19.30 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
19.40 Տեսաֆիլմ. «ՄՐՇՆԹԱՑ ԳԵՏԸ» (Գլխ. դերում Մերիլ Սթրիփ)
21.20 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
21.30 Տեսաֆիլմ. «ԱՐԱԳԱՇԱՐԺԸ ԵՎ ՄԵՌՅԱԼԸ» (Գլխ. դերում Շարոն Սթոուն)
23.00 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
23.10 Տեսաֆիլմ. «ՄԵՆԱՄԱՐՏ ԼԵՌՆԵՐՈՒՄ»
00.40 Տեսաֆիլմ. «ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՍԱՄՈՒՐԱՅ 2»
02.20 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
02.30 Ծրագրի ավարտը

8.10.1995 ԿԻՐԱԿԻ
18.00 Լիամետրաժ մուլտֆիլմ. «ԴԻՆՈԶԱՎՐԻԿ ԴԻՆԸ»
18.20 Տեսաֆիլմ. «ՌՈՍԻԿԱՆ-2000»
19.50 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
20.00 Քաղաքական դետեկտիվ. «ԳՈՐԸ ԳԱՅԼԵՐ»
22.30 Տեսաֆիլմ. «ԱՎՐՈՐԱ-ԳՐԱՎԱՍԱՆ ՕՊԵՐԱՑԻԱՆ» (Գլխ. դերում ՆԱՏԱԼՅԱ ԱՆԴՐԵՅՉԵՆԿՈ)
24.00 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
00.10 Տեսաֆիլմ. «ՊԱՅԹՅՈՒՆԻ ԱԼԻՔ»
01.40 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
02.00 Ծրագրի ավարտը

9.10.1995 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
18.00 Մուլտծրագիր
18.30 Տեսաֆիլմ. «ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՊԱՀԱԿԸ» (Գլխ. դերում ԺԱՆ ԿԼՈԴ ՎԱՆ ԴԱՄ)
20.00 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
20.10 Տեսաֆիլմ. «ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅԱՄԲ» (սերիալ)
21.40 Երաժշտական ընդմիջում. MCM-ի ՏԵՍԱՀՈԼՈՎԱԿՆԵՐ
21.50 Տեսաֆիլմ. «ԷՆՆԻԻ ԱՆՑՅԱԼԻՑ» (սերիալ)
23.20 Տեսաֆիլմ. «ՖՈՐԵՍՏ ԳԱՄՓ» 6 Օսկարի դափնեկիր, գլխ. դերում ԹՈՄ ՀԵՆԿ
01.40 Տեսաֆիլմ. «ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՁԱՆԳԵՐ»
03.10 Ծրագրի ավարտը

Գլխավոր խմբագիր ՍԵՐԳԵՅ ՆԱՁԱՐՅԱՆ / հեռ. 443413
Տնօրեն ՍԱՄՎԵԼ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ / հեռ. 446939

A STYLE

Ա Ն Վ Ճ Ա Ր

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ծխախոտ... ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի մասին հեռախոսով:
Հեռախոսներ 589167, 581351 «Սփյուռ» տեղեկատու

digitised by A.R.A.R.@